

41762

1900

BRIVČEV KOLEDAR

za leto 1900

Brivčev koledar

za leto 1900.

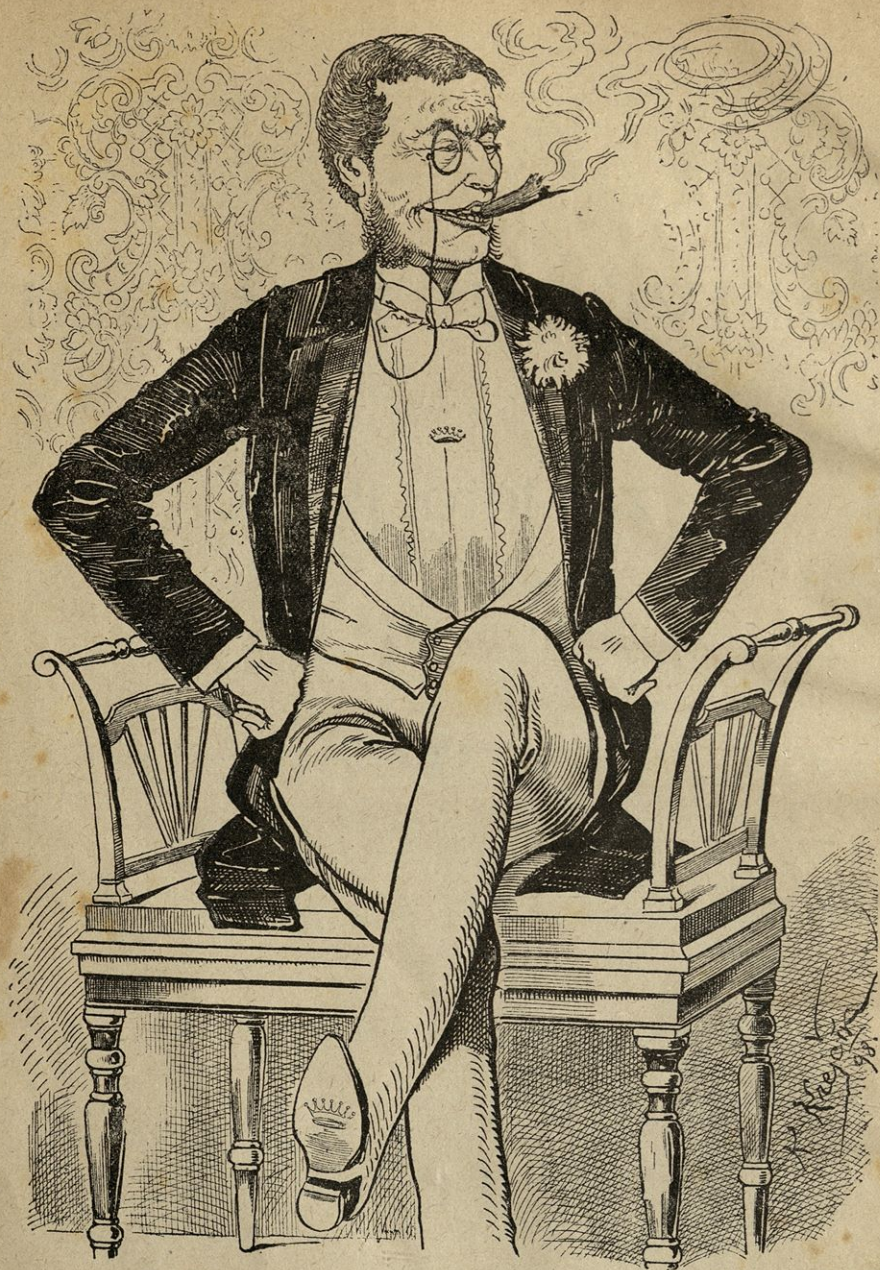
Cena 30 nvč.; po pošti 35 nvč.

T R S T

Založila Tiskarna konsorcija „Edinosti“,

Izdajatelj upravništvo „Brivea“.

1900.

V Avstriji iz grofa postati minister,

41762

ni težko.

Ali avstrijskim narodom ministrirati

ni lahko!

030007h97

I.

KOLEDAR.

Leto 1900

je navadno leto, ima 365 dni ali 8.664 ur in ravno toliko noči — seveda samo za solidne ljudi.

Po Falbu bi moral biti vsak doma v sledečih kritičnih dnevih: **1. in 31. januarja, 14. februarja, 1. in 16. marca, 25. in 29. aprila, 14. in 28. maja, 13. in 27. junija, 12. in 26. julija, 10. in 25. avgusta, 9. in 23. septembra, 8. in 23. oktobra, 7. in 22. novembra 6. in 22. decembra.** — V teh dneh se morebiti prigode: huda vremena, potresi in nesreče v rudokopih. Ako bi se bil Falb zmotil za kateri dan tem bolje.

Letni vladar je Merkur.

Merkurju je med vsemi planetami najbolj vroče, ker je najbližji solncu. — Kedo bi mislil, da kar čepi pri solčnem ognjišču. Kadar mu je najbolj mraz, se približa do 46 milijonov kilom. a kadar mu je vroče, se odmakne celo za 69 milj. kilom. Na Merkurju traja leto samo 88 dni; pa tudi dan je tam ravno tako dolg. Iz naše zemlje bi zmasili ravno 30 Merkurjev. Merkurja vidimo samo kedar solnce zahaja in ako ni oblačno.

Letni časi.

Spomlad nastopi: **21. marca** ob 2 urah 44 min. zjutraj; **poletje**: **21. junija** ob 10. uri 45 min. zvečer; **jesen**: **23. septembra** ob 1 uri 25 min. zvečer; **zima**: **22. decembra** ob 7 uri 47 min. zjutraj.

Ekliptika.

Naša zemlja, ki v velikem ekliptičnem krogu teče okol solnea, pride na svojem putovanju mimo dvanajsterih zvezdnih skupin in sicer: **spomladi** teče mimo **ribe, ovna, vola**; v **poletju** hiti mimo: **dvojčkov, raka, leva**; na **jesen** beži mimo: **device, tehtnice, škorpjona**; po **zimi** plava mimo: **streljca, kozorožca in povodnega moža.**

Solčni in lunini mrki 1900.

I. **Popolni solčni mrk** dne **28. maja**. Mrk prične ob 1 uri 18 min. zvečer. Mrk konča ob 6 uri 41 min. zvečer. Pri nas se ta mrk bode le malo opazal.

II. **Obročasti solčni mrk** dne **22. novembra**. Mrk prične ob 5 uri 25 min. zjutraj. Konec mrka ob 11. uri 25 min. zjutraj.

III. **Delni lunin mrk** dne **13. junija**. Začetek ob 4. uri 36 min. zjutraj, konec mrku ob 4. uri 36 min. zjutraj.

Luninega mrka ne bode videti pri nas.

Ruski: Janvarj
Poljski: Styczen

Januvar ali prosinec

(I. mesec ima 31. dnij.)

Češki: Leden
Hrv.: Siečan

Dan		Godovi	Zapisnik.
1	Ponedeljek	Novo leto, Obrezovanje Gospodovo	
2	Torek	Milena	
3	Sreda	Genovefa	
4	Četrtek	Izabela, kraljica	
5	Petek	Grozdana	
6	Sobota	Sv. 3 Kralji; Razgl. Gospodovo; Darinka	
Solnčni vzhod ob 7. uri 52 min. — zahod ob 4. uri 21 min.			
7	Nedelja	1. po Razgl. Gosp.	
8	Ponedeljek	Severin	
9	Torek	Čestomir, Vladimir	
10	Sreda	Nevinka, Pavel pušč.	
11	Četrtek	Krunoslava	
12	Petek	Blagoje, Blagojila	
13	Sobota	Bogošin, Slavomir, Zorislava	
Solnčni vzhod ob 7. uri 48 min. — zahod ob 4. uri 30 min.			
14	Nedelja	2. po Razgl. Gosp. Neda	
15	Ponedeljek	Radoslav	
16	Torek	Marcel	
17	Sreda	Deša, Ratislav	
18	Četrtek	Agricij, škof	
19	Petek	Boleslav	
20	Sobota	Tihoslava	
Solnčni vzhod ob 7. uri 43 min. — zahod ob 4. uri 40 min.			
21	Nedelja	3. po Razgl. Gosp. Neža	
22	Ponedeljek	Dikoslava	
23	Torek	Timotej, škof	
24	Sreda	Milislava	
25	Četrtek	Spreobr. sv. Pavla	
26	Petek	Dušana, Vsevlad	
27	Sobota	Slavoja	
Solnčni vzhod ob 7. uri 35 min. — zahod ob 4. uri 51 min.			
28	Nedelja	4. po Razgl. Gosp.	
29	Ponedeljek	Branimir, Gorislava	
30	Torek	Martina, devica muč.	
31	Sreda	Divpa	

Nebesna znamenja.

- Mlaj 5. dne ob 2. uri 57 min. zvečer
- ☾ Prvi krajec 8. dne ob 6. uri 45 min. zj.
- ☼ Ščip 15. dne ob 8. uri 45 min. zv.
- ☾ Zadnji krajec 24. dne ob 58 min. zj.
- Mlaj 31. dne ob 2. uri 28 min. zj.

Dolgost dneva.

Od 8. ure 22 min. do 9. 23 min.
vzraste dan za 1 uro 1 min

Ruski: Febralj

Poljski: Luty

Februvar ali svečan

II. mesec ima 28 dni.

Češki: Unor

Hrv.: Veljača

Dan		Godovi	Zapisnik.
1	Četrtek	Ognjeslav	
2	Petek	Svečnica. Darov. Gospodovo	
3	Sobota	Daroslav, Vojsava	
Solčni vzhod ob 7. uri 27 min. — zahod ob 5. uri 3 min.			
4	Nedelja	5. po Razgl. Gosp.	
5	Ponedeljek	Agata	
6	Torek	Daša	
7	Sreda	Drenka	
8	Četrtek	Pribislav	
9	Petek	Ciril, škof	
10	Sobota	Vojmil	
Solčni vzhod ob 7. uri 16 min. — zahod ob 5. uri 13 min.			
11	Nedelja	1. predpepel.	
12	Ponedeljek	Zvonimir	
13	Torek	Vrativoj	
14	Sreda	Bretislav	
15	Četrtek	Ljuboslava	
16	Petek	Dobrava	
17	Sobota	Konštancija	
Solčni vzhod ob 7. uri 4 min. — zahod ob 5. uri 25 min.			
18	Nedelja	2. predpepel.	
19	Ponedeljek	Ostoj	
20	Torek	Stanislava, Dragovan	
21	Sreda	Eleonora	
22	Četrtek	Stol. sv. Petra	
23	Petek	Romana	
24	Sobota	Matija apostol	
Solčni vzhod ob 6. uri 51 min. — zahod ob 5. uri 36 min.			
25	Nedelja	3. predpepel.	
26	Ponedeljek	Pravoslav	
27	Torek	Pust, Vladoj	
28	Sreda	Pepeelnica, Krešimir	
Nebesna znamenja.		Dolgost dneva.	
☾ Prvi krajec 6. dne ob 5. uri 28 m. zv		Od 9. ure 26 min. do 10. ure 54 min.	
● Ščip 14. dne ob 4. uri 56 m.		Dan vzraste za 1 uro 28 min.	
☾ Zadnji krajec 22. dne ob 5.50 zv.			

Ruski: Martj
Poljski: Marzec

Marec ali sušec

III. mesec ima 31 dnij.

Češki: Březen
Hrv.: Ožujak

Dan		Godovi.	Zapisnik.
1	Četrtek	Albin	
2	Petek	Milena, Tešimir	
3	Sobota	Kazimir	
Solnčni vzhod ob 6. uri 38 min. — zahod ob 5. uri 47 m. zj.			
4	Nedelja	1. postna	
5	Ponedeljek	Danica, Radomir	
6	Torek	Miroslav	
7	Sreda	Kosava, Svedorad	
8	Četrtek	Ivan od Boga	
9	Petek	Bojka, Danimir	
10	Sobota	Dragoje, Stana	
Solnčni vzhod ob 6. uri 24 min. — zahod ob 5 uri 58 min.			
11	Nedelja	2. postna	
12	Ponedeljek	Božana	
13	Torek	Svetovid	
14	Sreda	Desimir	
15	Četrtek	Velislav	
16	Petek	Ljubislava	
17	Sobota	Budimir	
Solnčni vzhod ob 6. uri 10 min. — zahod ob 6 uri 8 min.			
18	Nedelja	3. postna	
19	Ponedeljek	Jožef, ženin Device Marije	
20	Torek	Vlada, Vlatko	
21	Sreda	Benedikt	
22	Četrtek	Bazilij	
23	Petek	Dražislav	
24	Sobota	Gabrijel	
Solnčni vzhod ob 5. uri 55 min. — zahod ob 6. uri 18 min.			
25	Nedelja	4. postna. v znanenje M. D.	
26	Ponedeljek	Emanuel	
27	Torek	Stanimir	
28	Sreda	Ivan puščavnik	
29	Četrtek	Branivoj, Draža	
30	Petek	Kvirin	
31	Sobota	Modest, škof	
Nebesna znamenja			Dolgost dneva.
● Mlaj 1 dne ob 12 uri 31. m. opol.			Od 10. ure 58 min. do 12 ur 44 m. Dan vzraste za 1 uro 46 min.
☾ Prvi krajec 8 dne ob 6 uri.			
☾ Ščip 16. dne ob 9. uri 17. m. zj.			
☾ Zadnji krajec 24. dne ob 6.42 m. zj.			
● Mlaj 30. dne ob 9. uri 36 m. zv.			

Ruski: Aprjelj
Polj.: Kwiezién

April ali mali traven

(IV. mesec ima 30 dni)

Češki: Duben
Hrv.: Travanj

Dan		Godovi	Zapisnik.
Solnčni vzhod ob 5. uri 41 m. — zahod ob 6. uri 28 m.			
1	Nedelja	† 5. postna (tiha)	
2	Ponedeljek	Gojmir, Milosava	
3	Torek	Rihard	
4	Sreda	Izidor	
5	Četrtek	Vinko	
6	Petek	Neradin	
7	Sobota	Radivoj	
Solnčni vzhod ob 5. uri 2. m. — zahod ob 6. uri 38 m.			
8	Nedelja	Cvetna ali oljéna, Viljenica	
9	Ponedeljek	Milija	
10	Torek	Krasoje, Srčonica	
11	Sreda	Rada, Vitislav	
12	Četrtek	† Veliki četrtek, Ljubomir, Milotina	
13	Petek	† Veliki petek, Kajimir, Pravomila	
14	Sobota	† Velika sobota	
Solnčni vzhod ob 5. uri 13 m. — zahod ob 6. uri 49 m.			
15	Nedelja	Velika noč. Vstajenje Gospodovo	
16	Ponedeljek	Volikon. ponedeljek, Božena, Tešivoj	
17	Torek	Rudolf	
18	Sreda	Gradislava, Slaviša	
19	Četrtek	Kosenka	
20	Petek	Dragislav	
21	Sobota	Anzelm	
Solnčni vzhod ob 4. uri 59 m. — zahod ob 6. uri 96 m.			
22	Nedelja	1. povelj. (bela)	
23	Ponedeljek	Radim, Vojteh	
24	Torek	Rusa	
25	Sreda	Marka evang.	
26	Četrtek	Sekana	
27	Petek	Joro, Raduna	
28	Sobota	Slavica, Živa, Živko	
Solnčni vzhod ob 4. uri 47 m. — zahod ob 7. uri 9 m.			
29	Nedelja	2. povelj.	
30	Ponedeljek	Jelenica	

Nebesna znamenja.

- ☉ Prvi krajec 6. dne ob 10. uri zvečer
- ☽ Ščip 15. dne ob 2. uri 57 min. zj.
- ☾ Zad. krajec 22. dne ob 3 uri 39 m. p.
- Mlaj 29. dne ob 6. uri 29 m. zj.

Dolgost dneva.

Od 12. uri 47 min. do 14 ure 25 m.
Dan vzraste za 1 uro 38 min.

Ruski: Maj
Poljski: Maj

Maj ali veliki traven

(V. mesec ima 31 dnij.)

Češki: Květen
Hrv.: Švibanj

Dan		Godovi	Zapisnik
1	Torek	Vojka	
2	Sreda	Vlatovit, Živana	
3	Četrtek	Najdenje sv. križa	
4	Petek	Skorosava	
5	Sobota	Desirad	
Solnčni vzhod ob 4. uri 35 m. — zahod ob 7. uri 19. m.			
6	Nedelja	3. poveljn. Dragovit	
7	Ponedeljek	Stanislav, škof	
8	Torek	Budislav	
9	Sreda	Prvinica	
10	Četrtek	Izidor	
11	Petek	Tješimir, Tihomil	
12	Sobota	Stojmir	
Solnčni vzhod ob 4. uri 25 m. — zahod ob 7. uri 28 m.			
13	Nedelja	4. poveljn.	
14	Ponedeljek	Svetolik	
15	Torek	Jaromira	
16	Sreda	Ivan Nepomuk	
17	Četrtek	Dušoje, Smiljava	
18	Petek	Srečko	
19	Sobota	Predivoj, Vitoslava	
Solnčni vzhod ob 4. uri 7 m. — zahod ob 7. uri 37 m.			
20	Nedelja	5. poveljn.	
21	Ponedeljek	Negomir	
22	Torek	Jelina, Milan	
23	Sreda	Milorad	
24	Četrtek	Vnebohod, Budislav	
25	Petek	Krasulja, Nosimir	
26	Sobota	Dragica	
Solnčni vzhod ob 4. uri 9 m. — zahod ob 7. uri 45 m.			
27	Nedelja	6 poveljn., Darosava, Vukašin	
28	Ponedeljek	Jaromir	
29	Torek	Dana	
30	Sreda	Milica	
31	Četrtek	Bojeslav	

Nebesna znamenja

- ☽ Prvi krajec 6. dne ob 2. uri 44 m. pp.
 - ☉ Ščip 14. dne ob 7. uri 48 m. pop'
 - ☾ Zadnji krajec 21. dne ob 9:36 m. zv.
 - Mlaj dne 28. dne ob 3. uri 55 m. pp.
- Vidljiv popolni solnčni mrk.

Dolgost dneva:

Od 14 ur 28 min do 15 ur 45 m.
Dan vzraste za 1 uro 16 m.

Ruski : Julj
Polj. : Czerwiec

Junij ali rožnik

(VI. mesec ima 30 dni)

Češki : Cerven
Hrv. : Lipanj

Dan		Godovi	Zapisnik
1	Petek	Radovan, Deva, Bogoslav	
2	Sobota	Velemir	
Solnčni vzhod ob 4. uri 4 m. — zahod ob 7. uri 40 m.			
3	Nedelja	Binkošti, Prihod sv. Duha. Nada, Nadina	
4	Ponedeljek	Binkoštni poned. Dika	
5	Torek	Bonifac	
6	Sreda	Miljutin	
7	Četrtek	Lukrecija	
8	Petek	Medard	
9	Sobota	Primož i Fortunat	
Solnčni vzhod ob 4. uri 1 m. — zahod od 7. uri 57 m.			
10	Nedelja	1. pobinkoštn. Sveta Trojica	
11	Ponedeljek	Rusmir, Dušica	
12	Torek	Draguška	
13	Sreda	Zorica	
14	Četrtek	Sv. Telo	
15	Petek	Vidoslav, Vida	
16	Sobota	Dobrin	
Solnčni vzhod ob 4. uri 0 m. — zahod ob 8. uri 1 min.			
17	Nedelja	2. pobinkoštn.	
18	Ponedeljek	Gervazij	
19	Torek	Volkosava, Netko	
20	Sreda	Milava	
21	Četrtek	Vekoslav	
22	Petek	Miloš	
23	Sobota	Radomir, Dragija	
Solnčni vzhod ob 4. uri 1 m. — zahod ob 8. uri 1 m.			
24	Nedelja	3. pobinkoštn.	
25	Ponedeljek	Prosper	
26	Torek	Ivan i Pavel	
27	Sreda	Ladislav	
28	Četrtek	Zorana, Velebit	
29	Petek	Sv. Peter in Pavel	
30	Sobota	Gojslava	

Nebesna znamenja.

- ☾ Prvi krajec 5. dne ob 8 uri 4 m. zj.
- ☼ Ščip 13. dne ob 4. urah 44 min.
Nevidljiv delni lunini mrk.
- ☾ Zad. krajec 20. dne ob 2 uri 3 m. zj.
- Mlaj 27. dne ob 2. uri 33 m. zj.

Dolgost dneva.

Od 15 ur 45 min. do 16 ur 0 min.
Dan vzraste do 21. za 16 min. ter
pade do zadnjega za 1 min.

Ruski: Junj
Poljski: Lipjec

Julij ali mali srpan

(VII. mesec ima 31. dnij.)

Češki: Červenec
Hrv.: Srpanj

Dan		Godovi	Zapisnik.
Solnčni vzhod ob 4. uri 4 min. — zahod ob 8 uri 3 min.			
1	Nedelja	4. pobinkoštn. Bogoslav, Gorka	
2	Ponedeljek	Obiskovanje M. D.	
3	Torek	Branislav	
4	Sreda	Prokop	
5	Četrtek	Ciril i Metod slovanska apostelj.	
6	Petek	Demogoj	
7	Sobota	Volkatin	
Solnčni vzhod ob 4. uri 10 m. — zahod ob 8 uri 6 m.			
8	Nedelja	5. pobinkoštn. Bogoslava, Boženi	
9	Ponedeljek	Anatolija	
10	Torek	Amalija	
11	Sreda	Veronika	
12	Četrtek	Mohor i Fortunat	
13	Petek	Draganj, Pravomila	
14	Sobota	Slobodin	
Solnčni vzhod ob 4. uri 16 min. — zahod ob 7. uri 55 min.			
15	Nedelja	6. pobinkoštn.	
16	Ponedeljek	Česlav, Vratislava	
17	Torek	Aleš	
18	Sreda	Miroslav	
19	Četrtek	Lelja, Radoš	
20	Petek	Marjeta dev.	
21	Sobota	Olga, Zora	
Solnčni vzhod ob 4. uri 24 min. — zahod ob 7 uri 48 m.			
22	Nedelja	7. pobinkoštn. Marija Magdalena	
23	Ponedeljek	Liborij, škof	
24	Torek	Ratimir	
25	Sreda	Hrabroslav, opat	
26	Četrtek	Bratoslav, Ana	
27	Petek	Dušan	
28	Sobota	Svetomir	
Solnčni vzhod ob 4. uri 32 m. — zahod ob 7 uri 40 m.			
29	Nedelja	8. pobinkoštn. Marta dev.	
30	Ponedeljek	Držislav, Vitodrag	
31	Torek	Vitemir	
Nebesna znamenja.		Dolgost dneva.	
☾ Prvi krajec 6. dne ob 1 uri 19 m.		Od 15 ur 59 min. do 15 ur 3 min.	
☼ Ščip 12. dne ob 2. urah 27 min. zv.		Dan se skrči za 56 min.	
☾ Zad. krajec 19. dne ob 6. uri 37 m. zj.			
● Mlaj 26. dne ob 2. uri 37 m. zj.			

Ruski: Avgust

Polj.: Sièrpien

Avgust ali veliki srpan

(VIII. mesec ima 31 dnij).

Češki: Zaři

Hrv.: Kolovoz

Dan		G o d o v i	Zapisnik.
1	Sreda	Dedomir	
2	Četrtek	Bojan	
3	Petek	Strašimir	
4	Sobota	Ljubačica	
Solnèni vzhod ob 4. uri 41 m. — zahod ob 7. uri 30 m.			
5	Nedelja	9. pobinkoštn. Marija Dev. snežnica	
6	Ponedeljek	Vlastica, Dobrovit	
7	Torek	Vidojka	
8	Sreda	Cirijak	
9	Četrtek	Ratibor, Libišna	
10	Petek	Lovrencij.	
11	Sobota	Bolemir	
Solnèni vzhod ob 4. uri 50 m. — zahod ob 7. uri 18 m.			
12	Nedelja	10. pobinkoštn. Jasnoslava	
13	Ponedeljek	Hipolit	
14	Torek	Anastazij	
15	Sreda	Marije Dev. nebovzetje	
16	Četrtek	Rok	
17	Petek	Benedikta	
18	Sobota	Želimir	
Solnèni vzhod ob 5. uri 6 m. — zahod ob 7. uri 6 min.			
19	Nedelja	11. pobinkoštn. Ludovik	
20	Ponedeljek	Bernand	
21	Torek	Joko	
22	Sreda	Ostrivoj	
23	Četrtek	Svotopolk, Bogovoljka	
24	Petek	Jarnež	
25	Sobota	Pravoslava, Ljudevit	
Solnèni vzhod ob 5. uri 9 m. — zahod ob 6. uri 53 m.			
26	Nedelja	11. pobinkoštn.	
27	Ponedeljek	Roslava, Ljubidrag	
28	Torek	Stanova	
29	Sreda	Miligoj	
30	Četrtek	Ljutomir, Srečko	
31	Petek	Zlatoust	
Nebesna znamenja.		Dolgost dneva.	
☾ Prvi krajec 3 dne ob 5. uri 51 m. zv.		Od 15 ur 1 min. do 13 ur 27 min.	
☿ Ščip 10. dne ob 10. uri 35 min.		Dan se skrči za 1 uro 34 min.	
♄ Zad. krajec 17. dne ob 12 uri 52 m.			
● Mlaj dne 25. ob 4. uri 58 min.			

Ruski : Septjabrj

Polj. : Wrzsien

September ali kimovec

IX. mesec ima 30 dni

Češki : Zari

Hrv. : Rujan

Dan		Godovi	Zapisnik.
1	Sobota	Verena dev. muč.	22.9.08 god. Belimir
Solnčni vzhod ob 5. uri 19 m. — zahod ob 6. uri 40 m.			
2	Nedelja	13. pobinkoštn. Miljena	
3	Ponedeljek	Milovan	
4	Torek	Cvetislava	
5	Sreda	Nedeljka	
6	Četrtek	Nišava, Radonica	
7	Petek	Zoran	
8	Sobota	Rojstvo M. D., Kazimir, Nenada	
Solnčni vzhod ob 5. uri 29 m. — zahod ob 9. uri 25 m.			
9	Nedelja	14. pobink.	
10	Ponedeljek	Nikol	
11	Torek	Slovan	
12	Sreda	Večedrag	
13	Četrtek	Gorislav, Ljubivoj	
14	Petek	Rajna	
15	Sobota	Nikomed	
Solnčni vzhod ob 5. uri 38 m. — zahod ob 6. uri 11 m.			
16	Nedelja	15. pobinkoštn. Sodimir	
17	Ponedeljek	Prvan	
18	Torek	Sokolica	
19	Sreda	Jelisava	
20	Četrtek	Radobulj	
21	Petek	Blagoslav	
22	Sobota	Celimir	
Solnčni vzhod ob 5. uri 48 m. — zahod ob 5. uri 56 m.			
23	Nedelja	16. pobinkoštn. Draguš, Slava	
24	Ponedeljek	Sadivoj	
25	Torek	Kolomir, Taša	
26	Sreda	Ljubivoj, Stojzlava	
27	Četrtek	Goroslav, Radomira	
28	Petek	Častimir, Vaelav	
29	Sobota	Mihalj, Boris,	
Solnčni vzhod ob 5. uri 58 m. — zahod ob 5. uri 41 m.			
30	Nedelja	17. pobinkoštn.	
Nebesna znamenja.			
Dolgost dneva.			
☾ Prvi krajec 2. dne ob 9 uri 1 m. zj.			
☾ Ščip 9. dne ob 6 uri 12 min. zj.			
☾ Zad. krajec 15 dne ob 10 uri 2 m. zv.			
☾ Mlaj 23. dne ob 9 uri 2 min. zv.			
Od 13 ure 24 min. do 11 ure 43 m. Dan se skrči za 1 uro 41 min.			

Ruski : Oktjabrj

Plj. : Pazdziernik

Oktober ali vinotok

X. mesec ima 31. dni

Češki : Říjen

Hrv. Listopad

Dan		G o d o v i	Zapisnik.
1	Ponedeljek	Pribimir	
2	Torek	Angelji varuhi	
3	Sreda	Vitomir	
4	Četrtek	Francišek	
5	Petek	Vratoslava	
6	Sobota	Ljubna	
Solnčni vzhod ob 6. uri 8 m' — zahod ob 5. uri 24 m.			
7	Nedelja	18. pobinkošt. Dragonika	
8	Ponedeljek	Dragosta	
9	Torek	Boživoj, Nadislav	
10	Sreda	Stremil	
11	Četrtek	Negoslav	
12	Petek	Dragislav	
13	Sobota	Sibislav	
Solnčni vzhod ob 6. uri 19 m. — zahod ob 5. uri 13 m.			
14	Nedelja	19. pobinkošt. Budvoj	
15	Ponedeljek	Trnjiva	
16	Torek	Drživoj, Velená	
17	Sreda	Branko	
18	Četrtek	Travica	
19	Petek	Ostrovoj	
20	Sobota	Predislav, Raša	
Solnčni vzhod ob 6. uri 29 min. — zahod ob 5. uri.			
21	Nedelja	20. pobinkošt.	
22	Ponedeljek	Zorislav	
23	Torek	Duševlad	
24	Sreda	Blagota, Mališa	
25	Četrtek	Krišpin	
26	Petek	Lucijan i Marcel	
27	Sobota	Sabina muč.,	
Solnčni vzhod ob 6. uri 40 m. — zahod ob 4 uri 47 m.			
28	Nedelja	21. pobinkošt. Krešimir, Mila	
29	Ponedeljek	Gradimir	
30	Torek	Slavovit	
31	Sreda	Stojsava, Vladika	

Nebesna znamenja.

- ☾ Prvi krajec 1. dne ob 10 uri 16 m.
- ☾ Ščip 8. dne ob 2 uri 24 m. pop.
- ☾ Zad. krajec 15. dne ob 10 uri 56 m.
- Maj 23. dne ob 2. uri 33 min. pop.
- ☾ Prvi krajec 31. dne ob 2 uri 23 m.

Dolgost dneva.

Od 11. ure 39 min. do 9 ure 57 m.
Dan se skrči za 1 uro 42 min.

Ruski: Nojabrj

Polj.: Listopad

November ali listopad

(XI. mesec ima 30 dnij).

Češki: Listopad

Hrv.: Studeni

Dan		Godovi	Zapisnik
1	Četrtek	Dan vseh Svetnikov	
2	Petek	Vernih duš dan, Pravoljub	
3	Sobota	Dragotin, Boromej	
Solnčni vzhod ob 6. uri 51 m. — zahod ob 4. uri 36 m.			
4	Nedelja	Vera	
5	Ponedeljek	Caharija	
6	Torek	Ratislav	
7	Sreda	Zdenko	
8	Četrtek	Kažimir, Bogomir	
9	Petek	Rusmir, Božidar	
10	Sobota	Vekomir	
Solnčni vzhod ob 7. uri 2 m. — zahod ob 4. uri 26 m.			
11	Nedelja	Martin	
12	Ponedeljek	Stanislav	
13	Torek	Nevenka	
14	Sreda	Borislav	
15	Četrtek	Leopold	
16	Petek	Večerin	
17	Sobota	Ljubava, Satovit	
Solnčni vzhod ob 7. uri 13 m. — zahod ob 4. uri 18 m.			
18	Nedelja	Oliva	
19	Ponedeljek	Gradislav	
20	Torek	Vladiboj, Vidosava	
21	Sreda	Darov. Dev. Mar.	
22	Četrtek	Cecilija	
23	Petek	Draguš	
24	Sobota	Zoran	
Solnčni vzhod ob 7. uri 23 m. — zahod ob 4. uri 11 m.			
25	Nedelja	Katarina	
26	Ponedeljek	Konrad	
27	Torek	Goroslav, Vedrana	
28	Sreda	Sosten muč.	
29	Četrtek	Filomena muč.	
30	Petek	Hrabroslav apost.	

- ☉ Ščip 7. dne ob 0. uri 5 m. zj.
 ☾ Zadnji krajec 14. dne ob 3:43 urizj.
 ● Mlaj 22. dne ob 8:23 uri zjutraj.
 ☽ Prvi krajec 29. dne ob 6:40 urizv.

Dolgost dneva.

Od 9 ure 54 min. do 8. ur 38 min.
Dan se skrči za 1 uro 16 minut.

Ruski : Djekabrij
Polj. Grudzjen

December ali gruden

XII. mesec ima 31 dnij.

Češki : Prosinec
Hrv. : Prosinac

Dan		Godovi	Zapisnik.
1	Sobota	Natalija	
Solnčni vzhod ob 7. uri 32 m. — zahod ob 4. uri 7 m.			
2	Nedelja	1. adventna, Stražimir	
3	Ponedeljek	Tihomir	
4	Torek	Barbara	
5	Sreda	Stojova	
6	Četrtek	Vladovita	
7	Petek	Višesava	
8	Sobota	Marije Device spočetje	
Solnčni vzhod ob 7. uri 40 m. — zahod ob 4. uri 5 m.			
9	Nedelja	2. adventna	
10	Ponedeljek	Judita	
11	Torek	Damaz	
12	Sreda	Sinerij muč.	
13	Četrtek	Lucija	
14	Petek	Vojmir	
15	Sobota	Vlastimir	
Solnčni vzhod ob 7. uri 47 m. — zahod ob 4. uri 5 m.			
16	Nedelja	3. adventna, Zorka	
17	Ponedeljek	Stojislava	
18	Torek	Gracijan škof	
19	Sreda	Dobroslava	
20	Četrtek	Boživoj	
21	Petek	Tomislav	
22	Sobota	Demitrij i Honorat muč.	
Solnčni vzhod ob 7. uri 50 m. — zahod ob 4. uri 7 m.			
23	Nedelja	4. adveetna, Vlasta	
24	Ponedeljek	Adam i Eva	
25	Torek	Božič, Rojstvo Gospodovo	
26	Sreda	Sv. Štefan	
27	Četrtek	Ivan evang.	
28	Petek	Nedolžni otročiči	
29	Sobota	Vrhoslava	
Solnčni vzhod ob 7. uri 53 m. — zahod ob 4. uri 13 m.			
30	Nedelja	5 adventna, Branimir	
31	Ponedeljek	Silvester, Blažena	

Nebesna znamenja.

- ☾ Ščip 6. dne ob 11 uri 44 m. opold.
- ☾ Zad. krajec 13. ob 11 uri 48 min.
- ☼ Mlaj 22 ob 1 uri 7 min.
- ☾ Prvi krajec 29. dne ob 2 uri 53 m.

Dolgost dneva

Od 8. ure 36 min. do 8 ure 21. min.
Dan pada do 21. za 18 min. ter
zrase do konca za 3 min.

II.

ZA VSE STANOVE.

Avstrijski Lloyd.

Lloydov arsenal leži na severnem bregu miljskega zaliva. Poslopje je 600 metrov dolgo in 200 metrov široko. V arsenalu je 14 delavnic. V teh se izdelujejo vsakovrstni stroji, priprave in orodja, potrebna pri sestavi parnikov. Poslopje in vse delavnice so razsvetljene z električno lučjo, katero je vpeljal sedanji vodja vitez Kodolič.

Delavnice so razdeljene v oddelke. Tako imamo 3 oddelke mehanikov, 3 oddelke mizarjev, 3 oddelke kotlarjev na železo in en oddelek na kotlovinò.

Dalje sta tam 2 livarni: ena topi železo, druga pa bron; eden oddelek mizarjev za modele; po eden oddelek tapetarjev, blazinarjev in kleparjev; po en oddelek barvarjev, slikarjev in enakih del. Vsaka imenovanih 14 delavnic in kovačie ima po 2 nadzornika — „kapo“, pa raznih pisarjev in uradnikov v ravnateljstvu skupno blizo 400. V arsenalu so tri velikanske zaloge; v teh je naloženo železa, medenine, kotlovine, jadra in raznovrstne drobnarije, kakor tudi oprava in pohištvo: vse uže zgotovljeno in pripravljeno za parobrode. Lloydov arsenal ima na prostem dva „doka“, večjega in majšega. „Dok“ je močno obzidana, globoko skopana kotlina, v katerej se stari parniki popravljajo. V dok se pride po stopnicah. Ta je navadno poln vode.

Ko pripeljejo vanj parnik, zapahnejo velikanska vrata za njim. Zdaj začno razne sesalke ali pumpe vodo trebiti iz doka; v dveh urah je kotlina popolnoma prazna in suha. Zdaj pregledajo razni mojstri parnik ter ga začno popravljati in »flikati«.

Kadar je parnik „na mestu“, odpró se vhodna vrata in voda preplavi dok ter vzdigne parobrod na hrbet. To se zgodi v treh četrtih ure. Lahko je zdaj vsako ladijo speljati na odprto morje.

Avstrijski Lloyd teše ladije samo za svojo družbo in torej za lastno potrebo. Danes šteje nad 80 parobrodov razne hitrosti in velikosti. Tu naštejemo približno, koliko potrebnega moštva rabi vsak brod: Mašinistov ima od 3 do 6, celo brodovje blizo 400. Kurjačev je na velikih parnikih celo do 16. Vzemimo srednje število 10; potem bi bilo na Lloydovih parnikih 800 kurjačev, dalje 800 navadnih mornarjev. Kje je pa še drugo moštvo, kapetani prve in druge vrste, postreščeki, kuharji i. t. d.

Največji Lloydov parnik je danes „F r a n F e r d i n a n d“. Dolg je 130 metrov ter nese 6000 tonelat; tonalata je 10.000 kilogramov. Za ta prevoz bi bilo treba 600 vagonov. On ima dva velika kotla, katera merita vsak po 6 metrov širokosti in 12 metrov dolgosti. Vsak kotel teži 82 tonelat. Da se tak „kotliček“ vkrea na brod je, treba posebnih

rok. Arsenal ima velikega „žerjava“, tako ga zovejo Rusi, Nemci pa „Krahn“. Ta „žerjav“ prime z močnim kljunom trdno obvezani kotel, ga vzdigne ter ga polagamo posadi v parnik na določeno mesto.

„Kina“ se bode zval še večji parobrod, ki bode nesel 10 tisoč tonelat. Za tega se že delajo priprave v arsenalu.

Zdaj preglejmo še delavsko moč, delavni čas in plačilo v Lloydovem arsenalu.

V arsenalu dela od 1500 do 1800 delavcev.

Delavni čas traja od 7 zjutraj do 4 $\frac{1}{2}$ popoldne, in to skoz pet mesecev. Od 6 $\frac{1}{2}$ zjutraj do 4 $\frac{1}{2}$ popoldne pa sedem mesecev.

Počitek traja samo od 11 $\frac{1}{2}$ do 12. ure.

Plačilo je sledeče:

ladjestavei, ki delajo deloma v delavnici, deloma v ladjatesalnici so: kotlarji parnikov, dobivajo 1.30 do 1.60 gl. dne; kotlarji kotlov (delajo samo v delavnici), dobe 1.50 do 2 gl.;

karpentiri od železa in od lesa in tesarji (kalafai) dobivajo tudi po 1.50 do 2 gl.;

livarji: 1.50 do 2 gl.;

mehanikarji: 1.70 do 2.20 gl.;

modelisti: 1.70 do 2.20 gl.;

mizarji 1.30 do 1.80 gl.;

kleparji: 1.40 do 1.70 gl.;

tapetarji in barvarji: 1.30 do 1.80 gl.

vežbenci od 14 leta naprej dobe 20 novč. in više.

težaki dobe 1.24—1.34 do 1.40 gl.

žagarji in zidarji 1.24 do 1.50 gl.

Razun teh je še mnogo delavk blazinark, jadrenk, šivilj, peric in drugih. Te dobé 80 nov. do 1 gl. na dan.

Mojstri (kapo) v delavnicah dobé mesečnih 100—150—200—300 gl.

Podmojstri: 80 do 100 gl.

Straže so civilne in v posebni obleki, teh je 9 dnevnih in 9 ponočnih; dobe pa po 41 gl. na mesec in tudi obleko.

Avstrijski Lloyd je pred leti dobival največ železja iz Engleške, danes pa rabi ponajveč štajersko in češko. — Te podatke smo hoteli napisati v pojasnilo onim, ki bi iskali delo v tržaških ladjotesalnicah.

Izvadek iz pravilnika na železnicah v državnem zboru na Dunaju zastopanih dežel.

Prepir in vsako nasprotje (§ 3.) med občinstvom in osebjem na železnicah se rešuje pri načelniku postaje; med vožnjo pa po glavnem sprevodniku ali kondukterju.

Reklame ali pritožbe (§ 4) se prinašajo ustmeno ali pisмено. Pismene pritožbe se lahko unesejo v pritožno knjigo, katera leži na vsaki postaji. — Pritožbe morajo biti prav natančne, navesti je če mogoče ime osebe, številko in posebne znake.

Pristop v postajne prostore (§ 5.) je prepovedan občinstvu; dovoljen je samo železničarjem.

Prevoz oseb, živali in stvari (§ 6.) se ne sme zabraniti, ako prevoz odgovarja predpisom; izvzeti so oni slučajji, kjer bi bilo potreba posebnih priprav, ali je vmes posegla izredna višja sila. —

Cene prevoza (§ 7.) se računajo po cenik ali tarifi, katere so na vseh postajah javno izstavljene. — Blagajna mora sprejeti vsak denar, ki ima ta čas veljavni kurs v Avstriji. —

Otroci do 4 let, ki ne potrebujejo prostora zase, so voznine prosti, za otroke nad 4 leta, do zvršenega desetega leta, se plača polovica ($50\frac{0}{10}$) voznine. — V slučaju dvombe razsodi višji želez. uradnik, službujoč na istem mestu. — (§ 11.)

Napoved celih vlakov (§ 13.) se sprejme le, ako so napovedani vsaj 30 minut pred odhodom vlaka. Plačati je vse napovedane prostore, če tudi ne bi bili slučajno zasedeni. — Tudi ne sme vstopiti več oseb, kakor je bilo prostorov plačanih. —

Pravdo sedeža. Vozni listek daje pravo za sedež v istem razredu le, dokler so še prostori na razpolago in niso že vsi zasedeni. — Dovoljeno je tudi v takem slučaju premeniti razred in zahtevati povrnitev razločka v ceni.

Premenjava listkov v nižjih razredov v višje ali nižje razrede, kakor tudi na druge postaje, se dovoljuje potnikom, ako to zahtevajo vsaj 5 minut pred odhodom; seveda je treba doplačati razliko ali diferenco. — To velja pa le za listke, kateri niso dobili luknje — in dokler so v dotičnem razredu še prazni prostori. —

Ženske, katere potujejo same, je treba vkreati na zahtevo skupaj v en voz. — (§ 17.) — Kajenje je v prvem razredu dovoljeno le za slučaj, da to vsi navzoči potniki dovoli. V drugih razredih je dovoljeno kaditi, tudi če prisotni dovolijo. — (§ 18.)

Vozni listi, izdani za določen vlak, postanejo veljavni tudi za drugi vlak v istem dnevu ali prihodnji dan, samo ako je listek potrdil na-

čelnik postaje. — To velja tudi za slučaj, da je vzel kedo listek z napovedanim dnevom, pa se želi šele drugi dan odpeljati, naj se prijavi načelniku. — Ako se v tem slučaju hoče rabiti vlak višje vrste — se doplača; ako se pa želi odriniti z vlakom nižje vrste — naj se zahteva vrnitev razločka. — (§ 19.)

Bolne osebe ali take, zaradi katerih se iz družih vzrokov nočejo popotniki voziti, se morajo odstraniti za slučaj, da se istim ne more prirediti poseben oddelek na vlaku. — Ako bi take osebe ne marale voziti se dalje, se istim vrne ostala voznina in prevoznina za blago. —

Pretrgati vožnjo je le onim dovoljeno, ki imajo listek za tja in nazaj, pa samo enkrat. — Kdor se med potom ustavi, mora dati listek načelniku v podpis, da obdrži nadaljno veljavnost. —

Vračilo voznine sme zahtevati tisti potnik, kateri bi imel zasesti drugi zvezni vlak, da pride do cilja. Ako ne najde vlaka se mu mora na zahtevo povrniti ostali del voznine, — pa samo za slučaj, ako se je do takrat vozil nepretrgano na istej črti. — Dotični potnik je obvezan, svoj listek pokazati načelniku zadnje postaje kakor tudi načelniku prve oziroma one postaje, kjer ni dobil zveznega vlaka. Oba načelnika morata dati svoj »videl«.

Psi in druge živali (§ 27.) V voz ne sme potnik jemati seboj psov in drugih živali, izvzemši male psičke, katere se lahko drži na naročju, ako niso sopotniki temu nasprotni. Izredno se dovoli lovcem voziti se s svojimi lovskimi psi, pa le takrat, ako sta lovec in pe. v ločenem prostoru. — Druge pse se zapira v posebne prostore, ako so isti še na razpolago. — Pri oddaji psov dobe potniki listek, katerega morajo ob prihodu izročiti, da dobé svojo žival.

Železnica ni primorana varovati živali, ako se iste ne rešijo takoj po prihodu na določeno postajo. —

Kovčki in drugi drobiž, kar se lahko nosi v rokah, se sme vzeti seboj, ako ne nadleguje potnikov posebnim duhom in ni v nasprotju s carinskim in redarstvenim predpisom. Kdor nese kaj seboj, mora isto sam varovati, da ne zgine v tuje roke. (§ 28.)

Nevarne reči in izdelki, ki se lahko vnamejo, kakor tudi nabite puške, strelni prah in enako, so prepovedane. Sprevodnik sme pregledati prtljago. Za vsako nezgodo in nasledke, ki bi se pripetili po prepovedanih tvarinah, je odgovoren nositelj istih. — Lovei in javni redarji smejo imeti seboj orodje, puška mora biti vselej obrnjena navzgor. (§ 29.)

Potna prtljaga se smatra navadno samo to, kar potnik rabi na poti: kovčki, vreče, pletenice in obleka. Izredno se dovoli tudi druge reči jemati v osebni vlak, ako so zato pripravní. Tudi je dovoljeno seboj vzeti male živalice v kletkah i. dr. Prtljaga, katera ni trdno in varno zaprta in spravljena, sme se zabraniti.

Prtljaga se oddaja vsaj četrť ure pred odhodom železniškemu spremjemnemu uradu, za kar se dobi potrdilo. — Potnik ima pravico zahtevati takoj po prihodu na določeno štacijo svojo prtljago. Ako se isti ne vzdigne v 24 urah in vozovi v teku 2 ur, mora pošiljatelj plačati takso za shrambo. Ako pride voz na postajo ob 6. uri zvečer, ga obdrže še do drugega dne do šestih brezplačno. — (§ 33.)

Železnica je odgovorna za sprejeto prtljago po obstoječih pravilih. Ona je prosta odgovornosti, ako se v osmih dneh ne reši shranjeno blago ali prtljaga. Za pozabljene ali zgubljene reči je železnica odgovorna za odškodnino samo v slučaju, ako se dokaže, da je bilo temu vzrok železniško osebje ali železnica sama. — (§ 34.) — Manjkujoči kosi prtljage se po treh dneh smatrajo zgubljeni; če se pa je zgubljeno blago našlo, se išče gospodarja, ako je železnici znan njega naslov. Pravica do odškodnine zapade po sprejetju blaga po sprejemniku. Isti gospodar prtljage ima pravico zahtevati svoje reči v teku 30 dneh po prijtem naznanilu, vrnivši dobljeno odškodnino za njo. —

Prevoz mrtvih se mora javiti saj šest ur prej načelniku postaje; na malih postajicah pa vsaj 12 ur prej.

Sprejem prevoznega blaga. Železnica ni primorana sprejeti blaga, katero ni »imbalirano«, to je primerno spravljeno in zavito. Le v izrednem slučaju se tako blago sprejme, a to mora biti pismeno izjavljeno v posebnem listu ali formularju, katerega hrani vsaka postaja. Blago, ki se po teži ali velikosti ne more prevažati, in stvari, ki spadajo v poštni prevoz, kakor tudi važne listine ali dokumenti, bisserji, zlatenina in eksplozivne stvarine se ne sprejemajo.

Vozni list. Vsako pošiljatev mora spremiti vozni list, kakoršnega dobiš po tobakarnah in v drugih zalogah, popolen po predpisu; naslov, vsebina, marka, vrednost, teža in zadnja pošta. Vozni list mora nositi pečat železniške uprave. —

Pošiljatelj ali spediter mora za slučaj, da je blago obvezano na carino, priložiti vse potrebne listi, voznemu listu. Železniška uprava ni obvezana pregledovati listinine ali so pravilne ali ne, ali odgovarjajo predpisom; nasprotno pa je pošiljatelj odgovoren za vsake morebitne škode in kazni, ki bi utegnili povzročiti pošiljatev. —

Pošiljatve po brzovlaku, se morajo zročiti s posebnim voznim listom, kateri nosi zgoraj in spodaj rudeči trak.

Termin ali rok izročitve. Železnica je odgovorna za škodo, katera je nastala vsled zamude izročitve blaga v omrežju svojega ozemlja imenovanem v voznem listu, ali po sprejemnikovem osobju, ali po plačanju voznine le tedaj, ako se zahteva za odškodnino vloži tekom osmih dnij po izročitvi blaga oziroma po plačanju prevoznine.

Ako se blago ne sprejme in ako se prevoznina ne plača, ugasne vsako zahtevanje po predpisih po enem letu. —

Izjava se mora izvršiti od interesenta o pravem času — da ohrani veljavo, in to na naslovnej strani police, kateri je v listini zato določen, eventualna vsota mora biti vpisana z besedami po pošiljatelju (§ 84. 85. 86. in 87.)

Primorano jamstvo za zgubljeno ali pokvarjeno pošiljatev. Smatra se zgubljena pošiljatev še le trideset dni po onem času, ki je bil določen za izročitev blaga. Samo za zgube ali poškodovanja, katera pri sprejetju niso bile vidljive, zamore se smatrati železnico odgovorno za jamstvo tudi po spretju blaga in izplačanju prevoznine, ako se je zahteva za odškodnino vložila pismeno na železniško upravo v teku štirih tednov. Tej reklamaciji ali zahtevi je treba priložiti vse dokumente, ki dokazujejo vrednost blaga, in če se je blago že sprejelo, mora se priložiti ob enem vozni list. — (§ 75., 76., 77., 78., 79. itd.)

Nekoliko o delavskih službah na c. kr. skladiščah v prosti luki v Trstu.

Prosta luka v Trstu je v onem delu pristanišča, ki se razteza od ribjega trga proti severu skoraj do Barkovelj. Ta prostor je ograjen ali obzidan. Tu se nahajajo javna skladišča, v katera skladajo po morju uvoženo blago, namenjeno večinoma za daljno pošiljatev po železnici v notranje dežele, ali pa blago pripeljano po železnici iz notranjih dežel ter namenjeno v daljne prekomorske kraje.

V teh javnih skladiščih opravljajo službo težakov **stalni delavci** in **dninarji**.

Stalni delavci so združeni v zadrugi pod imenom: „**Zadruga težakov c. k. glavnega carinskega urada in c. k. skladišč v Trstu**“. — Tej „Zadrugi“ stoji na čelu en predstojnik, kateri zastopa zadrugo pred ravnateljema c. kr. carinskega urada in c. kr. skladišč, katerim je zadruga podrejena.

Upravo „Zadruga“ preskrbuje pa oskrbnik c. kr. glavnega carinskega urada z njemu podrejenimi uradniki.

Stalnih delavcev je 375, ki so tako razvrščeni:

- 1 predstojnik,
- 1 namestnik predstojnika,
- 18 glavnih težakov,
- 146 tehničarjev,

209 delavcev.

Ti vsi so zapriseženi služabniki in dobivajo po štiriletnem neprenehnem službovanju stalnost v zadrugi, in imajo po desetletni službi, ako so za delo nesposobni, pravico do pokojnine (penzije).

Glavni težaki imajo letno plačo od 700—1000 gld. — **tehtničarji** ali vagarji dobé tedensko plačo po 11, 10, 9.60, in 9 gld. **Delavci** imajo tudi tedensko plačo po 10, 9.60, 9 in 8 gld. Po sedanjih predpisih more **tehtničar** postati le tisti, kateri izkaže s spričevalom, da je prestal izpit tehtničarja pri c. kr. merskem uradu (Aichamt) in je zadostno spreten v pisanju in računstvu.

Iz tehtničarjev se izbirajo glavni težaki.

Za vstop kakor stalen delavec v omenjeno „zadrugo“ je predpisano, da je dotični a) avstrijski državlján, b) popolnoma zdrav in krepak, c) starosti ne pod 18 in ne nad 40 let in d) dobreга obnašanja.

V področje „zadruge težakov“ spadajo vsa dela nakladanja in razkladanja blaga v prosti luki in nekoliko tudi pri carinskih ekspositurah v stari luki, posebno pa: izkrcanje blaga iz parnikov v skladišče (Pri tem delu velja samo delo na suhem in ne na parniku. Delo na parniku je v rokah drugih podjetnikov.) Dalje nakladanje blaga iz skladišč v vagone ali pa na vozove, razkladanje vagonov v skladišče ali na parnike. Ker „Zadruga“ sè svojim stalnim moštvo m ne more vsega dela zmagovati, sprejema po potrebi dninarje. Za nekatera dela pa ima pogodbo tudi z nekaterimi posebnimi skupinami delavcev, kateri prevzemajo dela na kontrakt (kontratisti). V času silnega in večjega dela vzame „zadruga“ poprečno po 200 do 300 dninarjev na dan. Ti so uvrščeni v 25 skupin vsaka po 20 do 25 mož. — Te skupine (grupe) se vrstijo v delu, n. pr. en dan dela prvih deset skupin, drugi dan pa nadaljne skupine in za slučaj, da nadaljne skupine ne zadostujejo, se prične zopet s prvo in tako naprej.

Dninarji so plačani po 1.60 gl. na dan, ter dobe na dan tudi 2 nč. za bolnišno blagajno.

Ako želi kdo biti upisan kakor dninar v skupine (grupe), mora prinesiti delavsko knjižico in to mora najpoprej pokazati policijskemu inšpektorju v novej luki. Policijski nadzornik potrdi v tej knjižici, da se dotičnega lahko vzame na delo. — Potem dobi še le delavec potrdilo od „Zadruge“, da se vpiše v bolniško blagajno, ako ni bil že poprej vpisan.

Ko je bil vpisan v bolniško blagajno, potem še le se ga vpiše v grupo ali skupino, ter se mu naznani število skupine, h katerej bode spadal. Njemu je skrb, da vé, kedaj njegova skupina dela in kedaj ne. V jesenskem in zimskem času delajo skoraj vse skupine vsaki dan.

V Trstu imamo dve slovenski bolniški blagajni: **Delavsko podporno društvo** v ulici Molin piccolo št. 1. pri veliki pošti in **Tržaško podporno in bralno društvo** na Stadion št. 19.

Kakor je bilo prej omenjeno, ima **Zadru**ga za nekatera dela n. p. nakladanje in razkladanje vagonov in druga dela, pogodbo z nekaterimi delavskimi skupinami (kontratisti), kateri so plačani po toliko od vagona. Teh kontratistov je **pet** skupin po 20 do 40 mož v sleherni skupini.

Razun dninarjev v skupinah in kontratistov najema **Zadru**ga tudi dninarje za izkreavanje blaga iz parnikov, te je za delo na bregu (rivi) in na molu. Ti dninarji so plačani kakor oni v skupinah.

Vsaki dninar mora biti vpisan v eno bolniško blagajno in mora, ako pride na delo, imeti seboj knjižico bolniške blagajne, drugače se ga ne sprejme na delo. Delavec, ki je zaostals plačilom v bolniški blagajni za več ko štiri tedne, ne sme biti sprejet na delo. Delavci pa, kateri se vpisani v tržaški okrajni bolniški blagajni (cassa distrettuale) sploh ne smejo imeti s plačilom v blagajni nobenega zaostanka.

Iz tega previdijo delavci, da jim slovenske blagajne ali podporna društva gredo bolj na roko. — Kaj pa še velja za delavca, ki pride iz dežele, da stopi med svoje ljudi, kjer dobi brezplačno razne časopise in knjige za čitanje. Sme se udeleževati slovenskih veselje, katere prirejata naši dve delavski podporni društvi. Tedenski prinos je pri obeh 30 nč. To smo želeli pojasniti vsem onim slovenskim delavcem iz dežele, ki prihajajo na delo v Trst. **Da bi jim bilo v korist!**

Bodoča svetovna vojna.

Ivan Bloch, rodом Rus, je spisal velikansko delo v dveh knjigah: **Vojska z gospodarskega in političnega stališča**. To knjigo je prečital tudi ruski car Nikolaj II., a iz nje je dobil takó globoki utis o grozovitosti bodoče svetovne vojske, da je prišel do sklepa, predložiti vsem državam nasvet o razoroženju, kakor se je tudi letos bil sklical v Haagu na Holandskem dotični kongres.

Iz omejene knjige hočemo tukaj navesti samo nekaj slučajev o bodoči vojni.

Danes že prebije in prevrta vojaška kroglja vsako reč, katero najde na poti. Ona preluknja šest mož in v daljavi 3500 metrov, ali v daljini treh in pol kilometrov zamore odstreljena kroglja zmečkati še volovsko kost.

Ako bodo z iznajdbami na tem polju še nadaljevali, pridemo še do avtomatične puške, s katero se bode streljalo po več sto strelcev zaporedoma, ne da bi se bilo treba premakniti z mesta. Takrat ne bode padal več pojedin strel, ampak en sam vojak bode sul točo krogel v naglosti ene minute — na sovražnika. Isto tako bode sovražnik vrača! — milo za drago.

Kakor bode imel pešec najpopolnejšo puško, enako strašnim orožjem bode oborožene topničarske baterije.

Ako bode imela puška od 5 milimetrov, katero sedaj poskušajo, sto tri in tridesetkrat večjo moč kakor Mauserjeve puške in bode topničarstvo francosko za dvesto tri in tridesetkrat močnejše od leta 1870., potem res strmenjem vprašamo, kam nas še dovede vojaška tehnika. Že danes imajo topove, kateri spuščajo krogelje od 700 kilogramov na daljavo 21 kilometrov.

Na Engleškem n. pr. ni dolgo od tega, kar študirajo novi model -- velikanski top ali kanono, kateri bi imel tehtati nič manj nego 200 tonelat ali pa dvesto tisoč kilogramov. Iz tega topa bi se streljalo z krogelje, ki bi tehtala 30 kvintalov, ter bi imela tako moč, da bi na veliko daljavo prebila 90 cm. debeli železni oklop na parobrodu.

En sam strel iz takega topa bi veljal štiritisoč sto šestdeset kron. Seveda tak kanonac bi veljal samo za 93 strelcev. Potem ga je treba poslati v penzijo ali preliti.

Ker se pa s takim topom ne more niti stokrat ustreliti in ker bi top veljal 112 tisoč kron, treba je kapital podvojiti, da se isti amortizira; tedaj pride približno vsak strel na 8500 kron. V ta račun se niso ušteli ne stroški vzdrževanja, ne zguba na človeških osebah. Dobro je znano, da se v vojaških zapisnikih držé natančni računi o živalih in orožju; a moštva se komaj kdo spominja, ker je isto k večjemu znamenovani v zaprašenih zapisnikih: saj ljudi ima država na izbiro vsaki čas, človeško meso je dober kup, — konjsko je dražje.

Bloch opisuje dalje, kako težavna in pogubljiva bi bila v današnjih dneh enaka vojna operacija. Kake nezgode bi ista ustvarila v gospodarskem in obrtnem življenju in to po celem svetu. Gorje bi pričelo s prvim dnevom v posameznih družinah. Mrtvih in bolnih po bolnišnicah bi bilo strahovito mnogo.

Tudi general Haesler, poveljnik v Alzaciji-Lotaringiji, udeleživši se vojaških vaj, je trdil, da ako bodo nadaljevali, kakor do danes, in bi nastala vojska, ne ostane na bojišču toliko živih, da bi zamogli pokopati vse mrtve.

Isto tako je rekel dr. Billroth: da se postreže vsem ranjencem na bojišču, bi bilo treba toliko sanitete, kolikor ima efektivna armada vojakov.

Mislimo si tako bodoče bojišče.

Vojski ste si oddaljeni 6000 metrov druga od druge.

Topovi so postavljeni, med baterijami se čuje ukaz o g e n j ! Nasprotna artilerija odgovori. Granate in kroglice orjejo zemljo in odskakujejo. A kmalu so topničarji topovom dali pravo mero: boj raste. Strel za strelom se raztrešči nad glavami raznih polkov. Iz počene granate trešči 250 železnih krogelj nad vojnike. Vojaki in konji so podrti — uničeni po tem smrtonosnem dežju. Kdor zna najbolje meriti, ostane na braniku. Topovi se uničujejo med seboj, baterije razdrobe ena drugo, municija se spraznuje. In v tem gromu, v tej toči, v tem ognju se bližajo polki. Oddaljeni so še 2000 metrov! Zdaj so pričele kroglice malega kalibra, tanke, posrebrnjene, zvižgati v zraku, prodirati iz telesa v telo, odskakovati, udarjati in drobiti kosti, kosati ude. »Salve« se ponavljajo kakor roji razdraženih čebel; gosto kakor toča padajo svinčena zrna, hitro kakor blisk švigajo in poplavijo vso vojsko. Topovi, ki so utišili nasprotno baterije, se lotijo zdaj bataljonov ter bluvajo na prodirajočo množico ogenj, kakor ognjenik vročo lavo. — Mrtvi padajo kakor snopje, in tu in tam vidiš jih cele kope. Rdeča kri, topla še, napolnjuje jarke in brazde. A v tem vrste vojnikov pode vrsto pred seboj, polki potiskajo polk naprej, naprej v smrt.

Prihite reserve. Med sovražniki je še majhen prostor 1000 metrov. Meja, katere se ne upa nikdo prekoračiti.

Municije so pošle, prašne škrinje so spraznjene, na milijone ovitkov kartuž in na tisoče običev leži posejanih na bojišču; zemlja vsa razorana po razpočenih in ostrih lupinah kositrenih a ogenj nadaljuje . . . vedno še . . . vedno . . . ; a v tem se zadrugoma prazni topi nadomestujejo z nabitimi. Daleč, daleč na okolo so kroglice iz melenita upepelile poslopja, tovarne, vasi, mesta. Pokončale so vse, ker je prišlo na pot, premagale vsako oviro. — Polovica borilcev umira ali leži mrtva; ranjeni in mrtvi delajo dva vala med eno in drugo vojsko — projektili še vedno rijejo, drobijo trupla, mitralje kar v prah pepelijo ostanke: a bojevniki se ne morejo več zblížati. — Boj se bije prez preneha. Kilo-meter jih še loči.

Kedo zmaga?

Nihče!

Resnične so besede feldmaršala Moltkeja, katere je tudi Bloch ponovil:

Vojna uniči vojno.

»Kapetan«.

Tarifa južne železnice in bližnjih prog

iz Trsta do glavnih mest.

I z T R S T A	B r z o v l a k						P o š t n i v l a k						
	T j a			T j a i n n a z a j			T j a			T j a i n n a z a j			
	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.	
V	Budapest	37.80	28.35	18.90	52.40	39.30	26.20	31.50	23.65	15.75	48.60	36.—	24.30
	Celje	13.65	10.25	6.80	22.—	16.50	11.—	11.40	8.50	5.65	18.30	13.75	9.15
	Celovec	23.05	17.35	11.60	39.70	29.80	19.85	19.25	14.50	9.65	33.10	24.85	16.55
	Dunaj	28.55	21.45	14.40	46.80	35.—	23.40	23.85	17.90	12.—	43.—	32.50	21.70
	Divaca	2.60	1.95	1.30	—	—	—	2.15	1.65	1.10	3.30	2.45	1.60
	Dornek-Bistrica	—	—	—	—	—	—	4.10	3.10	2.05	—	—	—
	Gorica	3.20	2.40	1.60	—	—	—	2.65	2.—	1.30	3.60	2.70	1.80
	Gradisce-Zdravšina	2.60	1.95	1.30	—	—	—	2.15	1.65	1.10	3.30	2.45	1.60
	Gradec	20.30	15.30	10.20	28.80	21.60	14.40	16.95	12.80	8.50	26.80	20.10	13.40
	Grinjan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Inomost	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Korran	3.70	2.75	1.90	—	—	—	28.70	21.50	14.45	—	—	—
	Kufstein	—	—	—	—	—	—	3.10	2.35	1.55	4.70	3.50	2.35
	Ljubljana	8.40	6.30	4.20	13.60	10.20	6.80	30.60	22.90	15.40	—	—	—
	Linc	—	—	—	53.70	40.30	26.85	7.—	5.25	3.50	11.30	8.50	5.65
	Leoben	—	—	—	35.80	26.85	17.90	23.55	17.70	11.85	—	—	—
	Maribor	17.55	13.25	8.80	28.50	21.40	14.25	19.60	14.75	9.85	33.80	25.25	16.90
	Matulje-Opatija	6.15	4.55	3.10	—	—	—	14.65	11.05	7.35	23.80	17.85	11.90
	Mitruschlag	24.65	18.55	12.45	37.70	28.30	18.85	5.55	4.15	2.75	9.20	6.90	4.60
	Nab.čina	—	—	—	—	—	—	20.60	15.50	10.35	34.20	25.65	17.10
	Ptuj	17.53	13.25	8.80	28.50	21.40	14.25	—	—	—	—	—	—
	Pragersko	16.50	12.40	8.25	26.60	19.95	13.30	14.65	11.05	7.35	24.80	17.85	11.90
	St. Peter na Krasi	3.70	2.75	1.90	—	—	—	3.10	2.35	1.55	22.20	16.65	11.10
	Sežana	1.95	1.45	1.—	—	—	—	1.65	1.25	—	5.60	4.20	2.80
	Sisek	—	—	—	25.60	19.40	12.30	15.65	11.85	7.80	23.40	17.70	11.70
	Zidamost	11.90	8.90	5.95	19.20	14.40	9.60	9.90	7.45	4.95	16.—	12.—	8.—

Pomorske vožnje.

Avstrijski Lloyd.

Glavno vodstvo je v Trstu.
Generalne agenture: Dunaj I.,
Freisingerstr. 6.; Praga II., Vac-
lávské namesti 66. — Agencije
v vseh večjih krajih Adrij. morja
in v večjih mestih v Orijentu. —
Vse črte služijo tudi za pošto.

1. Trst-Kotor.

Brzobrod. — Iz Trsta četrtek
10.— zj., dotiče: Pulj, Zadar,
Spljet, Gruž, v Kotor petek
12.— o poldne. — Nazaj iz K.
petek 2.30 pop., v Trst soboto
5.30 pop. — Najhitrejša vožnja;
vozi vedno eleganten velik parnik
(Graf Wurmbrand). Daljava 354
mor. milj. (1 milja je 1852 m.)

2. Trst-Kotor-Korfu.

Iz Trsta v torek ob 7. zj.;
dotiče Rovinj, Pulj, Mali Lošinj,
Selve, Zadar, Šibenik, Spljet, Milna,
Hvar, Kurčola, Gruž, Ercegnovi,
Teodor, Risan, Kotor, Bar, Dul-
cinj, Medua, Durago, S. Quaranta,
v Korfu, drugo sredo 5.30 pop.
Nazaj iz Korfu v četrtek 8.30 zj.
in pride v Trst v sredo 6. zveč.
Milj 927.

3. Trst-Kotor.

(Tovorni). — Dotiče še več
krajev nego oni pod štev. 2. —
Iz Trsta petek 7. zj., v Kotor
torek 3 pop. (gre drugi dan 5.
zj. še v Budvo in Špico). — Iz
Kotora četrtek 7. zj., v Trst
ponedeljek 1. pop. — Daljava
317 mor. milj.

4. Trst- Metkovič.

(A). — Iz Trsta sredo 7 zj.
dotiče vse večje luke, v Metkoviče
petek 4 in pol pop. Nazaj iz M.

nedeljo 8. zj. v T. torek 1.30
pop. Daljava 317 mor. milj.

5. Trst-Metkoviči.

(B). — Iz Trsta soboto 7.
zjutraj, v Metk. 5. pop. — Nazaj
iz Metk. sredo 8. zj., v Trst
petek 6. zveč. — Prevozi 306
mor. milj.

6. Pulj-Zadar.

Iz Pulja sredo 2.30 pop., do-
tiče: Čres, Rabac, Malinsko, Krk,
Rab, Lošinj Veliki, v Zadar če-
trtek 5 pop. — Nazaj iz Zadra
nedelja 5.30 zj., v Pulj po-
nedeljek 4. zj. — Daljava 176
mor. milj.

7. Trst-Benetke.

Iz Trsta ponedeljek, sre-
do in petek o polnoči; iz Be-
netk v ponedeljek, torek in
petek ob 11. po noči. Vožnja 6
in pol ur. — Cene: I. r. 6 gld.,
II. r. 4 gld.; tje in nazaj 9, oz.
6 gld, v zlatu. Vsak potnik dobi
posteljo.

8. Trst-Smirne-Carigrad.

a.) Vsako drugo nedeljo
(počenši 5. nov.) iz Trsta ob 4.
pop. čez Reko; v Korfu pride
sredo opoldne, Piräus v soboto 6.
zj. (— zveza z brzovlakom Trst-
Carigrad —), v Smirno v pond.
ob 5. zj., v Carigrad v sredo ob
6. zjutraj. (12 tednov v decembru
do marca konča vožnja v Smirni).
V mesecih januar, februar, juli,
avgust priede v Smirno šele v po-
nedeljek zjutraj.

Iz Carigrada se vrača od
13. novembra vsaki drugi po-
nedeljek ob 4. popopoludne in

pride v Trst drugo soboto 11. predpoludne.

9. Trst-Carigrad.

(Brzobrod). — Iz Trsta vsak torek 11.30 predp., dotiče: Brindisi, Santi Quaranta, Krf, Patras, Pirej, Dardanele, v Carigrad ponedeljek 6.00 zj. — Nazaj iz Carigrada soboto 4. pop., v T. petek 4. pop. — Daljava 1271 mor. milj. — Počenši 2. novembra, vozi vsak drugi četrtek tovorni parnik iz T. ob 4. pop. in pride na (14 dan) v Carigrad nekako ob 6.30 zj. — Nazaj vsako drugo soboto od 11. novembra iz C. ob 8. zj. in pride v Trst v torek na 16. dan ob 7. zj.

10. Trst-Aleksandrija.

(Brzobrod). — Vsak teden iz Trsta v sredo 12. opoludne, v Brindisi pride v četrtek 2. pop., v Aleksandrijo pa nedeljo 6. zj. — Iz Aleksandrijesoboto 4 pop., Brindisi torek 5 zj., v Trst sredo 12. opoludne. — Daljava 1202 mor. milj. — Ta parnik ima zvezo z ekspresnem vlakom Ostende-Trst.

Lloydovi parniki vozijo tudi med Carigradom in Odeso vsaki drugi teden — med Carigradom in Batumom vsak teden — Trst-Reka-Carigrad vsak drugi četrtek počenši z 9. nov. —; med Carigradom in Braillo vsak četrtek — med Aleksandrijo in Carigradom vsak torek do konca marca, potem vsakih 14 dnij do konca septembra med — Trstom in Šangajem 16. vsakega meseca — med Trstom in Bombajem (brzobrod) 3. vsakega meseca.

Vozne cene iz Trsta naj podamo vsaj te-le v Jadranskem morju: v Kotor l. r. 19.50 II. r. 13.—. — Gruž (Dubrovnik) 16.20

in 10.80. — Lošinj Mali 4.20 in 2.80. — Metkovići 13.50 in 9.—. — Pulj 2.— in 1.80. — Rovinj 1.70 in 1.20. — Šibenik 8.10 in 5.40. — Spljet 10.20 in 7.80. — Zadar 6.— in 4.— (Za kraje pod Dubrovnikom se plačuje v zlatu.)

V Aleksandrijo stane s hrano vred 190 in 129. — Carigrad 135 in 92. — Odeso 171 in 116 — Bombaj 500 in 300. — Singapore 625 in 375. — Hongkong 730 in 440 itd.

Upravništvo »Brivea« je vedno pripravljeno podajati točne podatke.

Parniki raznih družb.

a) *Bratje Rismondo.*

Trst-Metkovići.

Iz Trsta četrtek 4. p., v Lošinj Mali in Veliki, Zadar, Spljet in mnoge druge, pride v Metkoviće soboto 5.10 pop. Nazaj od 1. maja do 31. avgusta iz Metk. torek 8. zj., v Trst četrtek 8.15 zv., od 1. sept. do 31. aprila pa iz Metk. torek 5 z., v Trst četrtek 8.15 zveč. Prevozi 324 m. milj. Rismondovi parniki vozijo tudi Spljet-Makarska, Spljet-Žirona. Spljet-Metkovići po večkrat na teden.

b) *Serafin Topić & Comp. na Visu.*

Trst-Korčula.

Iz Trsta nedeljo 7. zj. dotika Pulj, Lošinj Mali, Zadar, Spljet itd., v Korčulo torek 12.30 op. — Nazaj iz K. torek 2.20 pop., v Trst petek 6.15 zj.

c) *Društvo „Ragusea“ v Dubrovniku.*

Trst-Kotor.

(Brzobrod). Iz Trst ponedeljek 4.30 pop., dotika: Pulj, Zadar

Spljet itd., v Kotor sredo 3.50 pop. Iz K. nazaj četrtak 10 zj., v Trst soboto 6.15 zj. — Prevozi 366 milj.

Trst-Bari.

Iz Trsta četrtak 3 pop., dotika Reko, Spljet, Dubrovnik, Kotor itd., pride v Bari naslednjo sredo ob 10 zj., nazaj iz B. v petek ob 5. uri pop., in pride v Trst ponedeljek 8. zj.

Parniki te družbe vozijo tudi: Dubrovnik-Ston dvakrat na teden.

»Navigazione a vapore Zaratina«.

Parniki te družbe vozijo: 1. Zadar-Šibenik enkrat na teden. — 2. Zadar-Olib dvakrat na teden. — 3. Zadar-Sali enkrat na teden. — 4. Zadar-Tjesno ob sredah in petkih. — Zadar-Rab kakor pod 4. — 6. Zadar-Biograd na moru dvakrat na teden in še drugi.

A. Cesare & Comp.

Parnika te družbe »Gravosa« in »Barone Chlumetzky« vozita do konca aprila štirikrat na teden med Gružem in Metkovići. — V Stonu Velikem se preide 2 kilom. po suhem v Ston Mali, kjer čaka drugi parnik, ki vozi do Metkovičev. Blago pripeljejo z voli. Vožnja 11 ur.

Oglej-Gradež.

Parnik lagunjske družbe vozi redno dvakrat na dan, v dobri kopališča pa do štirikrat. Vožnja traja 1.15. — Cena I r. 40 kr., II. r. 20 kr.

Trst-Miramar.

(Od ključa sv. Karla) dvakrat na dan, ob nedeljah in praznikih po štirikrat.

Trst-Koper.

(Koperska delniška družba). — Večkrat na dan; urnik se spreminja po letnih časih. Vožnje naznanjene z lepaki v Trstu.

Trst-Pulj.

(Istria-Trieste). Vsak dan iz Trsta 6.30 zj., dotiče Piran in druga istr. mesta, v Pulj 2.45 p. Od 1. oktobra do 31. marea 15. minut pozneje. — Iz Pulja v Trst enak urnik.

Trst-Milje.

Vozi parnik vsak dan petkrat. Urniki se preminjajo; naznanjeni z lepaki v Trstu.

Ogersko-hrvatsko parob. društvo.

Ravnateljstvo na Reki. Agencije v Trstu in v vseh večih lukah, v Kvarneru in v Dalmaciji.

I. v Dalmacijo.

Reka-Kotor.

(A) (Brzobrod). — Iz Reke torek 10.30 predp., v Zadar 5. pop., v Spljet 11.30 zveč., v Gruž (Dubrovnik) sredo 8.30 zj., v Kotor 1 pop. — Iz Kotora sredo 3 pop., iz Gruža 8. zv., iz Spljeta četrtak 5 zj., iz Zadra 11.45 predp., na Reko 4.45 zveč. — Ta je najkrajša vožnja. Vozi vedno eden največjih parnikov; enako pod 2, 3, 4 in 5.

Reka-Kotor.

(B) (Brzobrod). — Iz Reke nedeljo 1 zj., tiče Zadar, Spljet, otok Korčulo, Gruž, Novi in pride v Kotor ponedeljek 2.30 pop. — Vrne se po isti poti torek 5 zj. in pride na Reko sredo 3 pop. — (Daljava 308 mor. milj. — 1 milja 1852 m!)

Reka-Gruž-Dubrovnik.

(Brzobrod). — Iz Reke petek 10.30 zj., v Zadar 5 pop., Spljet 11.30 zveč., v Gruž soboto

8.30 zj. — Nazaj iz Gruža soboto 9.20 zj., iz Spljeta 6 zveč., iz Zadra soboto 12 zvečer, na Reko nedeljo 6.30 zjutraj.

Reka-Metkovići.

(Poštni). — Iz Reke ponedeljek 1. zjutraj. 3 dotiče Zadar in Spljet ter pride v Metkoviče torek 7 zj. — Nazaj iz Metk. četrtek 8 zj. dotiče Trpanj, Makarsko, Spljet in Zadar ter pride na Reko petek 4 pop. (Daljava 324 milj.).

Reka-Brač.

(Otok). — Iz reke četrtek 1. pop., dotiče: Mali Lošinj (7.30 zvečer.) otok Silva, Zadar (petek 1.30 zj.), Šibenik, Trogir, Starigrad, Spljet, Supetar, Postire in pride v Pučišće na otoku Braču soboto 9.15 zj. — Vrne se po isti poti soboto 11 predp. in pride na Reko ponedeljek 6.30 zjutraj.

Reka-Kotor.

(Poštni). — Iz Reke sredo 9.30 zveč., dotiče: Zadar (čet. 6.30 zj.), Šibenik, Trogir, Spljet, Milno, Bol, Jelšo, Starigrad, Hvar, Korčulo, Dubrovnik, Erceg Novi (Castelnuovo), Teodo, Risan, Perast, Prčanj in pride v Kotor soboto 6 zv. — Nazaj po isti poti nedeljo 5. zj. in pride na Reko sredo 4.15 zj. (Daljava 376 mor. milj.)

Reka-Senj-Zadar.

Iz Reke sob. 5 zj., dotiče: Cirkvenice, Vrbnik (na otoku Krku, od 1. nov. do 21. marca tu ne dotiče), Novi, Senj, Baško (na Krku), otok Rab, Novaljo, Košljun in pride v Zadar ob 6.20 zveč. — Vrne se po isti poti torek 5. zj. in pride na Reko ob 6.20 zveč. (Daljava 115. m. milj.)

II. Istro.

Trst-Reka.

Iz Reke sredo 7.00 zjutraj, dotiče: Opatijo, Lovran, Mošćenice, Brseč, Rabac, Cres (11.55 pop.), Pulj (4.30 pop., od tu gre dalje četrtek 6 zjutr.), Fazano, Rovinj Poreč, Piran in pride v Trst ob 2 pop. — Nazaj po isti poti nedeljo 6. zjutraj, pride v Pulj 2.30 pop., iz Pulja ponedeljek 6. zj. in pride na Reko 3.30 pop. (Daljava 134 mor. milj.).

Reka-Pulj.

Vsak ponedeljek in petek iz Reke 7. zj., dotiče kakor gornji pod št. 8., pride v Pulj 3.50 pop. — Nazaj vsak torek in soboto iz Pulja 6.30 zj., na Reko 3.20 pop. (Daljava 74. mor. milj.).

Reka-Lošinj Mali.

Vsako sredo iz Reke 7. zj. dotiče: Opatijo, Lovran, Mošćenice, Brseč; Cres (10.40 predp.) Martinšćica, Osor, v Lošinj Mali 3.05 pop. — Nazaj po isti poti četrtek 6.30 zj. na Reko 2.35 pop. (Daljava 53 mor. milj.).

Reka-Opatija-Lošinj Mali.

Vsako soboto: Iz Reke 7 zj. v Lošinj 12.30 pop. — Nazaj ob 4 pop., na Reko 9 zvečer.

Reka-Krk.

Vsak dan: Iz Reke 12.30 pp., dotiče: Omišalj, Malinsko, Glavotok, Merag, (Luka tudi za mesto Cres), v Krk 4.50 pop. — Iz Krka na Reko vsak dan 6 zj. in pride na Reko 10.20 predp. Vstavlja se tudi v Njivicah. — (Daljava 44 mor. milj.)

Reka-Opatija-Lovran.

Iz Ike vsak dan ob 7. zj. v Lovran, Opatijo, Volosko in Reko

— Iz Reke ob 10. uri zjutraj. —
Iz Lovrana ob 12. opoldne. Iz Reke
ob 2 pop.

III. V hrvatsko Primorje.

Reka - Senj.

Vsak dan razun nedelj od 1.
okt. do 31. marca. Iz Reke 12.30
pop., dotiče: Kraljevico, Sv. Ja-
kob, Cirkvenice, Selce, Novi, v
Senj 3.55 pop. — Nazaj iz Senja
6. zj., na Reko 9.25.

Reka - Obrovac.

Iz Reke vsako sredo 5 zj.,
v Obrovac četrtek 11.50 predp.

— Nazaj petek 8. zj. na Reko
soboto 4.15 zveč.

Reka-Cirkvenica-Novi.

Vsak dan: Iz Reke 10 zj., do-
tiče: Cirkvenice (11.45), Selce, v
Novi 1 pop. — Nazaj iz Novi 2
pop. na R. 4.45.

Reka-Bakar.

Vsak dan razun nedelj in
praznikov iz B. 8 zj. na R. 3 pop.;
ob nedeljah in praznikih ob 8 zj.
in 6 zveč. — Iz Reke 2 p., v B.
9 pop.

Prva slovanska tvrdka te stroke.

Svoji k svojim!

R. PRETNER

TRST

via Geppa šte. 5.

Svoji k svojim!

Priporoča se cenjenim
trgovcem in ostalemu slo-
venskemu občinstvu,

~~~~~ da prevzema ~~~~~
vsakovrstne spedicije ter

~~~~~ iste pošilja ~~~~~

~~~~~ s parobrodom ~~~~~

~~ in železnico v ino- ~~

~~~~~ zemstvo ~~~~~

ali v notranje dežele

~~ po najnižij ceni. ~~

Dopisuje slovenski, hrvatski id češki.

Vozni red železnic.

ODHOD iz TRSTA.	PRIHOD v TRST.
Na Dnnaj 8, 9:55, predp. —
6:25, 8:15 pop. in samo ob
sredah ob 6:10 pop. ekspresni
vlak.	Iz Mürzzuschlag-a 6:56 predp.
Iz Dunaja 9:28, 10:25 predp. in
samo ob sredah ob 10:58 ek-
spresni vlak, 5:35, 9. pop.
V Mürzzuschlag 9:45 pop.	Iz Italije 7:33, 8:45, 10:40,
11:20 predp. — 7:45, 8:30, 11:35
pop.
V Italijo 6:20, 8:25, 9 predp.
— 12:45, 4:35, 5:30, 8:15,
8:45 pop.	Iz Herpelj 8:05, 11:15 predp.,
ob praznikih 9:25, pop.
Na Herpelje 6:30 predp., ob
praznikih 2:30 pop.	Iz Herpelj in Pula ob 9:35
predp. — 7:15, 9:50 pop.
Na Herpelje in v Pulj 8:45
predp. — 4:50, 7:45 pop.	

Vozni red furlanske proge.

ODHOD iz TRŽIČA.	PRIHOD v TRŽIČ.
Na Červinjan, S. Giorgio,
Benetke 7:48, 10:42 predp.
6:24, 10:45 pop. (mešanec).	Iz Červinjana, S. Giorgio
7:30 predp.
Iz Červinjana, S. Giorgio
in Benetke ob 10:05 predp.,
5:43, 10:27 pop.

Cenik javnih kočjažev.

	1 konj	2 konja		1 konj	2 konja
Za 1/4 ure	—,30	—,45	v Barkovlje	1.—	1.50
„ 1/2 „	—,50	—,75	v Miramar	2.—	3.—
„ 1 uro	1.—	1.50	k Rotondi pod Škednjem		
K železničnim postajam			tje ali tje in nazaj	1.—	1.50
samo tje	—,40	—,60	v Škedenj tje ali tje in		
Od železničnih postaj	—,50	—,75	nazaj	1.40	2.10
Ravno tako od 9 ure			k Rotondi pri gozdiču		
zvečer do 6 zjutraj . .	—,80	1.20	tje ali tje in nazaj	—,50	—,75
k Sv. Juštu tje ali tje			k Sv. Ivanu tje ali tje		
in nazaj	—,50	—,75	in nazaj	—,70	1.—
v novo luko tje ali tje			k lovcu tje ali tje in		
in nazaj	—,50	—,75	nazaj	2.—	3.—
na pokopališče	1.20	1.80	k mesnici	1.50	2.25

Loterijsko srečkanje

za leto 1900.

Januar.

2. Avstrijsko državno 1854, 4% ; Krakovo 1872; Mobiljarni avstrijski kredit, 1858; Avstr. rudečega križa 1882; Regulacija Dunave 5% ; Ljubljana 1879; Milan 1861; Sasko-Meiningen 1870; Trst 1860, 4%.
4. Inomost 1871.
5. Zemljiški kredit II. izdaja; Salzburg 1872; Srbija 1881. 2% , Srbski tobak po 10 fr.
15. Knez Salm 1855; Waldstein.

Februar.

1. Avstrijsko državno 1860; Braunschweig 1869; Italj. rud. križa 1885; St. Genois 1855. Sasko-Mein. 1870; Turško 1870.
15. Zemlj. zalog I. izdaja; Buon Cuore, Stanislavovo 1869.

Marec.

1. Občine Dunaj 1874; Basilica; Ogerskega rudeč. križa.
16. Milan 1866.
30. Braunschweig 1869.

April.

- Avstr. drž. 1854; Princ Rudolfa 1864; Tix 1889; Turško 1870.
14. Srbija 2%.
16. Waldstein.

Maj.

1. Avstr. državno posojilo 1860; Braunschweig 1869; Mobil. avstr. kredit 1869; Italj. rud. križ 1885.
5. Zemlj. kredita II. izdaja.
13. Srbski tobak 10 fr.
15. Ogerska hipot. banka zemlj. kredita I. ogerska izdanje 1870.

Junij.

1. Avstr. drž. 1864; Trst 1855, 4 $\frac{1}{2}$ % ; Turško 1870.

15. Buon Cuore 1888; Buda 1859.
30. Benetke 1869; Braunschweig 1869.

Julij.

2. Avstr. drž. 1854; Avstr. rud. križ; Regulacija Dunave; Milan 1861; Sasko-Meiningen 1870; Dunaj 1870.
13. Srbija 1881, 2%.
15. Princ Salm 1855; Waldstein 1847.
30. Clary 1856.

August.

1. Avstr. drž. 1860; Braunschweig 1869; Italj. rudeč. križa 1885; Sasko-Mein.; Turško 1870.
16. Avstr. zemlj. kredit II. izdanje.

September.

1. Basilica; Ogersko rud. križa; Avst. mobilj. kredit 1868.
5. Avstr. zemlj. kredit II. izdanje.
13. Srbski tobak fr. 10.
15. Ogersko hipot. 1884.
16. Princ Palfy; Milan 1866.
30. Braunschweig.

Oktober.

1. Avstr. drž. 1854; Princ Rudolf 1864; Tisa 1870; Turški 1880.
13. Srbski 2%.
15. Buon Cuore 1888.

November.

2. Avst. drž. 1860; Braunschweig; Italj. rud. križa; Obč. Dunaj 1874.
15. Zemlj. kredit II. oger. izd. 1870.

December.

1. Avstr. drž. 1864; Turški 1870.
30. Benetke; Braunschweig.

Obrestna tabela

Sestavil Jos. Ulčakar, tajnik „Tržaške posojilnice in hranilnice“.

Skupne poluletne obresti „J“ od glavnice „K“.

Po 5 1/2 ‰			Po 6 ‰		
I. poluletje	J =	$\frac{K \times 5.5}{200} = \frac{K \times 11}{400}$	I. poluletje	J =	$\frac{K \times 3}{100}$
II. „	J =	$\frac{K \times 5.5}{100}$	II. „	J =	$\frac{K \times 6}{100}$
III. „	J =	$\frac{K \times 5.5 \times 3}{200} = \frac{K \times 33}{400}$	III. „	J =	$\frac{K \times 9}{100}$
IV. „	J =	$\frac{K \times 5.5 \times 2}{100} = \frac{K \times 11}{100}$	IV. „	J =	$\frac{K \times 12}{100}$
V. „	J =	$\frac{K \times 5.5}{40} = \frac{K \times 11}{80}$	V. „	J =	$\frac{K \times 3}{20}$
VI. „	J =	$\frac{K \times 5.5 \times 3}{100} = \frac{K \times 33}{206}$	VI. „	J =	$\frac{K \times 18}{100}$

Skupne poluletne zamudne obresti (obresti od obresti anticip.)

Po 6 ‰		
I. poluletje	J _I =	$\frac{J_I \times 3}{100}$
II. „	J _{II} =	$\frac{J_{II} \times 9}{200}$
III. „	J _{III} =	$\frac{J_{III} \times 6}{100}$
IV. „	J _{IV} =	$\frac{J_{IV} \times 15}{200}$
V. „	J _V =	$\frac{J_V \times 9}{100}$
VI. „	J _{VI} =	$\frac{J_{VI} \times 21}{200}$

Vzgleđ: A dolguje glavnico kron 5000.— in antecipatne obresti od 1. janu varja 1897.; dan obračuna: 30 junija 1899. po 5 1/2 ‰ zamudne obresti pa po 6 ‰.

Sestavek: glavnica 5000.—

5 1/2 ‰ obresti 1. jan. 1897. — 30. junija 1899. Kr. 687.50
 6 ‰ obresti od Kr. 687.50 „ 61.88

Skupaj Kr. 5749.38

Računanje: leto 1897. = 2 poluletja

„ 1898. = 2 „

„ 1899. = 1 „

5 poluletij

$$J = \frac{K \times 11}{80} = \frac{5000 \times 11}{80} = \frac{500 \times 11}{8} = \frac{5500}{8} = 687.50$$

$$J_s = \frac{J_V \times 9}{100} = \frac{687.50 \times 9}{100} = 6.875 \times 9 = 61.88$$

Tarifa užitinskega davka v zaprtem okrožju Trsta in okolice.

Obdružene stvari	Mera in kos	Znesek davka	Obdružene stvari	Mera in kos	Znesek davka	Obdružene stvari	Mera in kos	Znesek davek
a) Vino v sodu
" v boteljkah . . .
b) Zmečkano grozdje in most
c) Grozdje
Mošt iz sadja
Pivo uvoženo	1 hl.
"
"
100 kg.
1 hl.
"	10,80
27,60
10,95
4,42 ¹ / ₂
1,95
2,95	Prasiči :
a) Mlečni prasiči od 10 kg. živi ali 8 kg. zaklani
b) Prasci nad 10 kg. do 35 kg. živi, ali nad 8 kg. do 25 kg. zaklani
c) Prasci nad 35 kg. živi ali 25 kg. zaklani		—,97 ¹ / ₂
1,95
2,90	Divjačina :
a) Jeleni
b) Divji mijsci nad 17 kg.
c) Divji mijsci do 17 kg.
Srjnjaki
d) Zajci	1 kos
"
"
"	6,82 ¹ / ₂
5,85
2,92 ¹ / ₂
—,29 ¹ / ₄
Goveja živina :
a) nad 400 kg. živa . . .
b) do 400 kg.
c) do 120 kilogramov živa ali 100 kg. zaklana .	1 kos
"
"	12,25
8,92 ¹ / ₂
2,53 ¹ / ₂	Meso sveže (frišno) goveje ali drugi sveži deli do 400 kg. Kakor tudi jagnetina in kozličerina do 12 kg.; klobase in meso v koseri.
b) Sveže meso in drugo sveže telečje meso od 120 kg. in od prasičev
c) slano in okajeno meso
d) Salami, slani jeziki	100 kg.
"
"	4,87 ¹ / ₂
7,80
9,75
11,70	Razni ptici :
a) Fazani
b) Kljunač, divje rabe i dr.
c) Jerebice in dr.
d) Divji golobi, povodne ptice
e) Prepelice in drugi mali ptički	1 kos
"
"
"
"	—,48 ³ / ₄
—,29 ¹ / ₄
—,07 ⁸ / ₁₀
—,09 ² / ₄
—,03 ⁹ / ₁₀
Jagnjeta in kozličji :
a) nad 12 kg. živa ali 10 kg. zaklana
b) do 12 kg. živa ali 10 kg. zaklana	1 kos
"	—,97 ¹ / ₂
—,58 ¹ / ₂	Razkosna divjačina :
a) Jelenko meso
b) Vaka druga divjačina	100 kg.
11,70	7,80
11,70			

Lestvica za pristojbine kolekov.

Lestvica I.

Za menice in trgovske denarne nakaznice.

Do zneska do	75 gl.	gl.	—05	čez	1350 gl.	1500 gl.	gl.	1.—
čez 75 »	150 »	»	—10	» 1500 »	3000 »	»	»	2.—
» 150 »	300 »	»	—20	» 3000 »	4500 »	»	»	3.—
» 300 »	450 »	»	—30	» 4500 »	6000 »	»	»	4.—
» 450 »	600 »	»	—40	» 6000 »	7500 »	»	»	5.—
» 600 »	750 »	»	—50	» 7500 »	9000 »	»	»	6.—
» 750 »	900 »	»	—60	» 9000 »	10500 »	»	»	7.—
» 900 »	1050 »	»	—70	» 10500 »	12000 »	»	»	8.—
» 1050 »	1200 »	»	—80	» 12000 »	13500 »	»	»	9.—
» 1200 »	1350 »	»	—90	» 13500 »	15000 »	»	»	10.—

in tako dalje za vsakih 1500 gld. 1 gld. več, pri čemer se ostanek manj nego 1500 gld. smatra za celih 1500.

V domačih deželah izdane menice, če se kolekujejo po tej lestvici, ne smejo imeti daljšega plačilnega roka nego 6 mesecev, v inozemstvu izdane pa ne daljšega nego 12 mesecev. Sicer se pa morajo kolehovati po lestvici II.

Pod izrazom »domače dežele« razumejo se dežele zastopane v avstrijskem državnem zboru; menice, ki niso izdane v tem okrožji teh dežel, veljajo za inozemske.

Za menice, izdane v deželah ogerske krone, ostane še nadalje v veljavi določbe z dne 2. vinotoka 1868. leta in se mora pri teh menicah odračunati pri določevanju, koliko je od njih po sedanjem zakonu plačati pristojbine, znesek, ki se je pri izdaji menice plačal kralj. ogerskim financam s kolekovimi znamkami ali pa neposredno po propisih.

Lestvica II.

Za pravna pisma.

Do	20 gl.	gl.	—07	čez	1600 do	2000 gl.	gl.	6.25
čez 20 »	40 »	»	—13	» 2000 »	2400 »	»	»	7.50
» 40 »	60 »	»	—19	» 2400 »	3200 »	»	»	10.—
» 60 »	100 »	»	—32	» 3200 »	4000 »	»	»	12.50
» 100 »	200 »	»	—63	» 4000 »	4800 »	»	»	15.—
» 200 »	300 »	»	—94	» 4800 »	—56 »	»	»	17.50
» 300 »	400 »	»	1.25	» 5600 »	—64 »	»	»	20.—
» 400 »	800 »	»	2.50	» 6400 »	—72 »	»	»	22.50
» 800 »	1200 »	»	3.75	» 7200 »	—80 »	»	»	25.—
» 1200 »	1600 »	»	5.—					

Čez 8000 gld. se za vsakih 400 gld. plača 1 gld. 25 kr., pri čemer se ostanek, ki ne znaša 400 gld. zmatra za polnega.

Po tej lestvici kolekuje se dolžna pisma, z dovoljenjem uknjižbe ali brez njega, pobotnice, ogstopna pisma, plačilne nakaznice razun trgovskih, zakupne pogodbe, stave, srečke privatnih loterij i. dr. in sicer je pri dolžnih pismih odločilen znesek prejetega posojila, pri pobotnicah znesek prejetega plačila, pri odstopnih pismih znesek, za katerega se je pravica odstopila, pri nakaznicah nakazani znesek, pri zakupnih pogodbah skupni znesek zakupine, pri stavak stavljeni znesek, pri srečkah privatnih loterij pa cena vsake posamezne srečke.

Lestvica III.

Za pravne posle.

	Do	10 gl.	gl. —.07	čez	800 do	1000 gl.	gl. 6.25
čez	10 »	20 »	» —.13	»	1000 »	1200 »	» 7.50
»	20 »	30 »	» —.19	»	1200 »	1600 »	» 10.—
»	30 »	50 »	» —.32	»	1600 »	2000 »	» 12.50
»	50 »	100 »	» —.63	»	2000 »	2400 »	» 15.—
»	100 »	150 »	» —.94	»	2400 »	2800 »	» 17.50
»	150 »	200 »	» 1.25	»	2800 »	3200 »	» 20.—
»	200 »	400 »	» 2.50	»	3200 »	3600 »	» 22.60
»	400 »	600 »	» 3.75	»	3600 »	4000 »	» 25.—
»	600 »	800 »	» 5.—				

Čez 4000 gld. plača se za vsakih 200 gld. 1 gld. 25 kr., pri čemer se znesek, ki ne znaša 200 gld., smatra za polnega.

Po tej lestvici kolekujejo se dolžna pisma, katera se glase na prinosnika, pogodbe za služenje, pogodbe delniških društev, ki se osnujejo za več nego 10 let, družbene pogodbe, potrdila o dobitkih v loteriji, pogodbe, s katerimi se kupi upanje premičnin, kupne in menjalne pogodbe radi premičnin i. dr. in sicer je odločilen pri dolžnih pismih znesek, na katerega se glasi, pri pogodbah u služenji znesek skupne plače, katero ima dobiti oni koji stopa v službo, — ako pa v pogodbi ni določeno, koliko časa ima služba trajati, se kolekovina odmeri po trikratni letni plači. Pri pogodbah delniških društev in družbenih pogodbah se kolekovina odmeri po znesku ukupne društvene glavnice, pri potrdilih o dobitkih po znesku dobitka, pri kupnih, menjalnih in drugih pogodbah radi premičnin po znesku vrednosti.

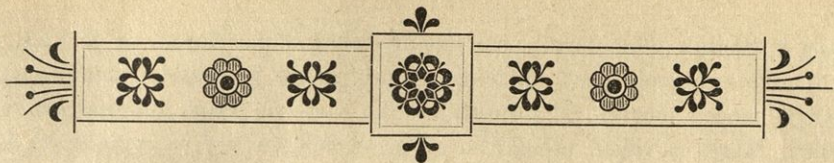

III.

ZABAVNI DEL

Moje potovanje v južno Ameriko.

(Načrtal A. Slobec.)

Potovanje po morju.

Amerika je kakor neka zaloga zlatá in bogastva uplivala od nje odkritja leta 1492. do danes na Evropejce. Tudi Slovani so sledili temu uplivu. Danes srečaš posebno v severni Ameriki v „Združenih državah“ cele naselbine Čehov, Rusov, Poljakov, Hrvatov in Slovencev. Vsi so šli iskat sreče v novi svet; eni so jo našli, drugi se vrnilo praznih rok a zopet mnogo njih leže tam pokopani. Južna Amerika ni tako vabljiva, ker manj poznana, tam so se naselili ponajveč romanski rodovi kakor Španjci, Portugaleci in Italjani.

Dragi Slovence, ako želiš potovati kedaj v Brazilijo v južni Ameriki, prečitaj naslednje črtice, morda ti bodo v korist.

* * *

L. 1888. prišel je na Slovensko glas: Brazilija išče kmetov, delavcev, ker je osvobodila zamorce. Tudi zemlja se oddaja po ugodni ceni, da celó družinam brezplačno. Pot v Brazilijo plača vlada, torej vse zastonj. Tudi mene je obšla misel, da pogledam v novi svet. Pogovoril sem se s soprogo, pustil delo in gospodarja v Trstu ter se upisal za Ameriko. Dne 27. decembra smo se ukreali na Lloydov parnik, ob 5. uri zjutraj smo odpluli iz tržaškega pristanišča na široko morje.

Mesto da bi bili veseli, je na brodu vse jokalo, posebno otroci in matere, katere so možje pregovorili, da jim sledijo; tudi meni je bilo teško pri sreč. — Začetkom smo imeli lepo vožnjo. Polagoma smo se privadili morju in se udali našej osodi. — Tretji dan smo jadrili mimo

Etne v Siciliji. Občudovali smo močni steber dima, kateri se je valil iz ognjenikovega žrela proti oblakom. Tudi morje je postalo nemirno; po noči je močen morski val pljusnil toliko vode na krov, da smo bili vsi mokri. Morju nevajeni potniki so se prestrašili, in vse je vpilo na vkriž: „zgubljeni smo“; zlasti še, ker se je parnik nagibal zdaj na levo, zdaj na desno plat. Vse je molilo; opazoval sem, da se Lahom še najbolj tresejo hlače. Četrtdan se je že morje umirilo, a mi smo v tem pripluli v Giberaltarsko ožino. Tukaj je postaja za oglje, katerega so tudi naši mornarji naložili. — Deseti dan smo zavili v luko Sanvinčenti; sedemnajstega prosinca smo plavali ob ravniku proti zahodu; jadrati smo ravno po sredi sveta, kakor nam je razlagal naš kapetan.

Dne 20. smo pripluli v Pernambuko, od tod po brazilskem morju do glavnega mesta Rio d' Janero smo rabili še šest dnij. — Dne 27. smo odpluli v Santos, kjer smo stopili na ameriška tla.

Na brazilski zemlji.

Dne 28. prosinca so prišli po nas. Ukreali smo se na malo ladijo, katera nas je peljala na železniško postajo. Od tam so nas vozovi prenesli v San P a o l o. Pot iz prvega mesta v drugo nas je peljala začetkom po ravnem, čez 20 minut smo prišli pod hrib, in tu pelje železni tir navzgor. Vlak ne bi mogel naprej, da ga ne vlečejo vrvi na hrib in to po štiri vozove na enkrat. Onkraj hrbta se je spustil vlak kakor blisk, in v trenotku smo bili na postaji v St. Paolo.

Peljali so nas na postajo za izseljence, ki se zove „All' E m i g r a z i o n“. Dobili smo za odejo eno „storjo“ — v zglavje so nam služila gola tla: tako smo prenočili prvo noč v Ameriki! V tem poslopju je bila velika zmešnjava, naših je došlo blizo 800 oseb isti dan; tam nas je čakalo morda drugih deset tisoč. Na drugem koncu mesta je bila zopet druga postaja, tudi tam je bilo približno toliko emigrantov.

Torej na golih tleh so ležale družine, kakor ciganje na ogrskih pustah; težko nam je bilo poslušati jok otrok in solze prestrašenih žen. — Vsled živčaja, kateremu nismo bili vajeni, in neznosne vročine so trepele matere in otroci. Mnogo jih je pomrlo. Dobivali smo zjutraj kavo in kruh, opoludne riž, kruh in kos mesa, za večerjo ravno tako. Ko je bilo kosilo kuhano, je vse drlo na mesto, kjer se je delilo, gnječa je bila nevarna, vsak je želel biti prvi; skozi ena vrata smo šli notri, pri drugih ven. Uhod sta stražila dva vojaka. Videl sem očeta — starčka s štirimi otroci, kateri se ni mogel preriti do loncev in je moral celi dan stradati. Drugo jutro nas je s solzami v očeh prosil, da bi ga pustili naprej po kavo za otroke. Umaknili smo se starčku, in ko je stopal naprej, loputnil ga je neki Napolitan z loncem po glavi, da se je ubožec ves

krvav zgrudil na tla. Italjan je zbežal a vojak za njim. Gotovo je dobil zaslužen kaznen, ker je pretep tukaj ostro propovedan.

Ravno isti dan smo čuli, da je drugi Napolitan v javnem vrtu nekakega človeka — zaklal!

St. Paolo je lepo mesto, hiše so si vse podobne, na dva do tri nadstropja. Tlak je iz delanega kamnja; cerkev sem seštel 16; vse imajo leseni pod. Oltarji so leseni, orgelj nisem videl, ker pri maši je petje z godbo. Po mestu drdra tramvaj, vozov vidiš malo. Iz dežele prihajajo sicer vsaki dan kmetje z vozovi drv. Vozove imajo na dve kolesi; vse je leseno. Vpreženo je v vozove do deset par volov, kadar se tak voz pomika po ulici, cvili tako grozno, da se razlega po vsem mestu.

„A L' E m i g r a z i o n e“ je nekak trg evropskih delavcev. Sem prihajajo braziljanski posestniki kavnih plantaž. Tukaj so razni mešetarji človeškega mesa in krvi. Kedar pride tak gospod, vse se mu ponuja in prosi dela, a nihče ne misli, kaj ga še čaka. Seve, toliko „faccenderos“ — gospodar, kakor premeteni mešetar znasta na vse vračje načine motiti revne nevedne izseljence: obečavajo jim zlatá in bogastva in zlate gradove, seveda — le v oblakih.

Bilo je 3. svečana, to je 18. dan po našem prihodu, ko sem šel z drugimi k večernicam. V dvorišču smo videli blizu 200 otrok, katere vzgojujejo duhovniki. Ko je moja žena gledala te mlade obraze, je pristopil duhovnik k njej, ter nas povprašal, ali smo v „Emigrazionu“. »Žalibog, tudi mene so zvabili sem, prišel sem iz Trsta«, sem mu rekel. »Jaz sem tudi iz Pulja, dobro so mi znani vaši kraji. Kaj pa delate?« — »Dninar sem, kmetujem, pa tudi po tovarnah sem delal zadnji čas«. — »Dobro, tedaj vam ne bo treba iti na deželo, ostanite v St. Paulu; vašega sina vzamemo mi v varstvo in vzgoje, a vaša soproga bo lahko tudi dobila v mestu službo«.

»Moram Vam še opomniti, da ste zdaj vi vsi popolnoma prosti; vsak si lahko po svoji volji in želji išče in najde gospodarja«. Gospod me je še jedenkrat poklical ter mi odsvetoval iti na zemljišče, češ, tam vam pridejo za nohte taki črvi, da vam vse noge pokvarijo. »Držite se raje mesta«.

Pozneje sem še večkrat obiskal gospoda in čakal, a dela nisem dobil. Dne 7. svečana priskrbel mi je mešetar gospodarja.

Pogodili smo se, da nas vzame na svoje zemljišče, podpisali smo pogodbo. O tem sem radovedno povprašal bodočega gospodarja, ali imajo tudi pri njih šole, kazaje mu svojega sina. »Kaj šola? Kruh, kruh! Glejte to je naša šola«, pokazal mi je debel trebuh.

Te besede so mi zamrzile srce! To je slab začetek.

Gospodu sem povedal, da smo v S a n t o s u pustili svojo prtljago z vso robo na parniku. ker so nam rekli, da pride blago za nami. —

»Koliko Vas je?« »Osem družin avstrijskih in deset italijanskih«. Meni je bilo mar bolj za naše Avstrijce in za našo robo. »Dobro«, je dejal gospod. »Tukaj naj ostanejo štirje možje, da počakajo blago, a Vaše družine gredo lahko že jutri z mano«. »Gospod, koliko pa imamo do Vašega doma?« »Šest ur železnice in dve uri peški«. »Dovolite, kako Vam je ime, da bodedo vedeli, kedo je naš gospodar in kam nam je iti«. »Jaz sem Luigi Rubero« (priimek znači, da bode kradel, slab omen) »stanujem pa v Pinjanski okolici okraj Moggi Merim, zadnja postaja Moggi Gvašu«. Dal nam je 30 tisoč rajs, po naši trideset goldinarjev. V Brazilu računijo kar na tisoče, pa vse skup znaša komaj goldinar našega denarja.

Dali smo si besedo, da se zberemo drugo jutro ob šestih na postaji. Bilo je 8. svečana zgodaj, ko je zaklical nadzornik »Emigracije«: »Kdor ima odditi v Moggi Gvašu, naj se pripravi na odhod«. Spremili smo družine na postajo, tam nas je že čakal gospodar. Vlak je prisopihal, ljudje so zaseli vozove — še en žvižg, pa so nam zginitili izpred oči.

Mi smo ostali v St. Paolo. Dne 17. svečana je prišla naša prtljaga iz Santosa. Naložili smo vse na vozove, spravili vozne liste. Drugo jutro ob 6. uri smo se po železnici odpeljali za našimi družinami. Tako je bezljal vlak, kakor bi ga vsi elementi nesli. Okolu poludne smo prišli do zadnje postaje: Moggi Gvašu. Stopili smo v prijetno vas. Načelnika smo vprašali, je-li Luigi Rubero pustil kake povelje. »Pojdite dol v vas k Boštjanu; on Vam bo znal povedati«, nam je velel. Boštjan je imel štacuno. Prašali smo po Ruberu. »Ali ste k njemu namenjeni? Odpočijte si, da se malo pokrepčate«. Prinesel nam je kruha in žganja. Okrepčani smo hoteli oditi. »Nikar še ne hodite; pozno je že, ostanite pri meni čez noč in jutri odpotujete«. »Zdaj ste dve uri, do štirih smo lahko že tam«, smo mu rekli. »Celih pet ur hoda je, cesta tudi ni kaj prijetna«, nam je ugovarjal. Ker smo le silili na pot, dal nam je spremljevalca — zamorca. Pot je peljala po neznanem gozdu; senca je bila res prijetna, ker je na jasnem vladala huda vročina. Tri ure smo korakali po goščavi. Onkraj gozda smo prišli na obdelano zemljo. Tukaj smo v prvo zagledali nasad kavine rastline.

Nekateri mislijo, da »kofe« raste kakor fižol. To pa ni tako; kava raste kakor pri nas oljka, na drevesih, samo da je kavin drev veliko majši, enak naši rešeliki. Drevesa so po dva in pol metra narazen usajena; pod njimi je prijetna senca, kar se veja veje dotika. Sad je bolj oljki ali drnjuli podoben, perje pa lorberju. Štirikrat na leto ga okopavajo, ker tu je vedno poletje, zato pa tudi neprenehoma poganja trava in plevel okolo zasada.

Med drevesi sejejo fižol in turšico.

Novi nasad nasade tako, da požgejo kos gozda, osmojeno drevje posečejo in sežgejo, potem nasejejo turšice in fižola, katerega ne okopavajo. Kadar je to pobrano, posušijo malo zemljo ter nasade male kavine sajenice. Prva tri leta je le malo rodu, od četrtega pa do dvajstega leta rodi neprenehoma.

Zdaj, ko smo si pogledali »plantaže kofeta«, se moramo podvizati, da pridemo za čas na gospodarjev dom. Črni mož je vedno pred nami. Zavili smo v gozdič, onkraj se je prostirala mala ravan, sredi ravani je stala kmetska hiša. Naš spremljevalec se je ustavil pred njo, ter zaploskal trikrat z rokama. Gospodar se je prikazal, prišel nam nasproti ter ponudil vsakemu prijazno rokó. Poseli smo. Menili smo da smo že na zaželenem cilju, a naših ni bilo videti nikjer. Gostoljubni bajtar nam je prinesel kuhinjo (minestro), kar pa ni bil ne močnik, ne polenta, tudi žganci ne. Vsak je zajel parkrat, pa ni šló več. Gospodar nas je peljal za hišo. Tam je tekla deroča reka l a P l a t a. Ko sem zrl v nje valove, spomnil sem se naše bistre Soče. Stopili smo v čolne. Čolni so izdolbeni iz samega debbla. Prepeljal nas je na ono stran. Poslovili smo se od brodarja. Zdaj smo stopili zopet v gozd; a takrat se je pričelo že mračiti. Okolu osme ure smo prisopli do doline, kotlu podobne. Tukaj je naš dom! Vesele so bile naše družine! Žena mi je prišla naproti, pa mi takoj tožila: Dragi moj Tone, kam smo prišli, kaj bomo tukaj počeli. Živeti ne bode mogoče, moka je grenka in gnjila, ležišče slabo. Ako ostanemo tukaj pol leta, smo ob sto forintov. Kakor pravijo možje, ki so tukaj delali, znese vsakdanji zaslužek komaj 30 novčičev.

»Bodemo poskusili«, sem jo potolažil in šel sem pozdravit gospodarja. Zročil sem mu vozni list ter se podal na počitek.

Drugi dan sem šel z motiko okopavat kavin nasad in res kmalu sem spoznal, da ne zaslužim nad 30 novč. na dan.

Po pogodbi bi dobil za vsakih tisoč okopanih dreves 10 gld. — a delati bi moral na vse pretege, da bi okopal samo 30 dreves na dan; ako sem pomislil še na hudo vročino, na slabo, nezdravo jed in na ležišče, polno merčesa, mi je začelo upadati sree. Tako so ginevali dnevi. Obleko smo imeli še vedno na postaji, a sami smo bili strgani — živalie božjih smo se tudi bili dobršno nalezli. Od kar smo dom zapustili, bili smo zaviti vedno v istih capah, tako da se je bila obleka z nas popolnoma seedila. Gospodarja smo silili, naj gre po blago, pa vedno je odbijal, češ, da nima časa.

Kako smo gospodarja popustili in iskali nove sreče.

Dvajseti dan po prihodu na kmetijo smo se zmenili, da ako nam gospodar ne zboljša, ga uže drugi dan zapustimo. Dne 28. prosinca se

ustavimo vsi doma in se lotimo štrajkati, a ne vsi, samo šest družin, druge štiri družine so prelomile dano besedo in šle na delo; pa so se pozneje stokrat pokesali.

Gospodar pride na stan in nas vpraša, čemu da ne gremo na delo. Mi smo rekli, da bi se radi z njim nekaj pomenili, da naj pošlje po Avguštin. — Avguštin je bil Napolitan, v službi pri njegovem bratu; ker gospodar ni razumel našega jezika, služil je Avguštin tolmačem. Kaj bi radi prijatelji«, vpraša nas Avguštin. »Prosimo, da raztolmačite gospodarju vse, kar Vam bomo razložili. Poglejte sam, kedo more jesti ta fižol, ni dovolj, da je gnjil in črviv, tudi ima tri dele zemlje primešane. Zdaj pogledjte moko; je tudi smrdljiva in samo na dva kosa zmleta; pogledjte slanino, kako črvi po njej rijejo. Kedo more o tem živežu delati. Poglejte zdaj še stanovanje za deset družin, kjer ne moremo ne ležati, a skoraj še stati nam ni mogoče. Gospodar nam je tudi obljubil, da vsak nas dobi knjigo z upisanimi stroški in dohodki. Zdaj ne vemo, kaj smo dolžni, ker gospodar nam lahko uračuni, kar sam hoče in kolikor hoče. Po pogodbi bi morali že v 15. dneh biti na čistem, pa še danes ničesa ne vemo. Povejte gospodarju, ako nam ne priskrbi primernišega stanovanja in ne dá zdravo jed, smo prisiljeni iskati si drugega«.

Avguštin je menda vse poročil gospodarju. Ta pokliče mene in Palčiča, mojega tovariša iz Istre, ki je v Ameriki pustil svojo dušo.

Gospodar se v pisarni opravičuje glede moke, da ne more pomagati, ker mlinski kamen ne zna drugače mleti. Jaz se mu ponudim, da pojdem sam v mlin, in potem bode videl, kako moko prinesem domu. A on ugovarja, da ne more ljudi menjati, ker so že stari in pri njem že toliko časa. Glede fižola pa mora tudi zemljo umešavati drugače gre pod zlo! Kar se pa slanine tiče, ne more pomagati, ker se ista ne soli. Knjige za stroške ima tudi že pripravljene. Koliko bode pa že stroškov? Mož potegne debelo knjigo iz omare pa začne: »Anton Slobec je do danes na dolgu 3000 rais, 4000 rais, 8000 rais, 5000 rais in 3000 rais, skupaj 23 tisoč rais (to je 23 gl.).« »Dobro, rečem, jaz sem tukaj deset dni, družina dvajset dni, pa smo že na dolgu 23 goldinarjev; pa naj bode, vse poravnamo, samo da nam zboljšate živež in stanovanje.« Stem smo odšli. Čez pol ure nam naznani Avguštin, da je vsak od nas prost, ako hoče ostati ali pa iti. V tem pride še gospodar, da pozvé, kedo od nas mish res odditi. Vseh šest družin smo bili edini da gremo. Kedaj mislite iti, zdaj ali jutri. »Zdaj« mu odgovorimo. Dobro, ali mi se moramo še nekaj pomeniti. Pogodbo smo sklenili v zmislu, da ako nismo zadovoljni z Vami, da nas spravite na vaše stroške v emigracijo v St. Paol«. Pokažem mu pogodbo, on se pa spné, da bi jo vzel, ter reče, pogodbo mora imeti za one družine, ki še pri njem ostanejo. »Dobro, tu imate pogodbo, zdaj nam pa dajte pismeno obvezo, da nimamo ne mi z vami

ne vi z nami opravila«. Ni treba, nam reče, ker grem sam z vami na pot. Bilo je 28. svečana. spravili smo naše uboštvo v culice in o poludne zapustili vas in hiteli na bližnjo postajo. Gospodar in Avguštin zajašeta buro po naše mezgo, ter tečeta naprej, do reke La Plata. Tam zapove čolnarju, naj one ljudi, ki bodo zahtevali prevoz, odvrne, ob enem ukazal je drugim, da so šli na postajo po našo robo in jo peljali na gospodarjev dom. On sam se je vrnil in srečavši nas na poti nam zakriči »non ten kanova« hoteč reči, da ni čolna. Sve jedno smo šli naprej; prišedši do reke, kličemo brodarja, a ta se je delal gluhi in slep. Zdaj smo šele spoznali pri čem da smo. Čakali smo do trde noči, a zaman, ni hotel po nas. Tema pa se je bila že ulegla na zemljo, ko se uzdignemo ter gremo ob obrežju, da bi dobili prenočišče, ker so pričeli tudi otroci že jokati. Prišli smo do male kočice, v nji je bival črni mož; prosimo ga, da bi nam dal lonec ali drugo posodo, da si skuhamo večerjo, ali mož zalopotne vrata, zatvori okna in se ne gane. A mi tudi nismo mirovali, tolkli smo po vratih, da je moral slišati. Slednjič odpre naglo vrata, pomoli nam lonec in se zopet zapre v svojo bajto.

Imeli smo seboj nekaj moke in slanine, zakurili smo ogenj ter napravili borno večerjo; potem smo se trudni polegli okolo ognja. Bilo je okolo desete ure, ko se nebo stemni, strele žvigajo in grom bobni, kakor da bi imela biti vojska, na kar se vlije strašna ploha, ki nas je premočila do kože. Vsi premočeni smo na golih tleh pričakovali dan.

Bilo je lepo marčno jutro. Solnce je prijazno sijalo in vedno močnejše grelo, ter nam pomagalo sušiti mokro obleko. Šli smo zopet do rečjega brega prašat, da bi nas prevozili, a tudi takrat nam je brezsrčni brodar odrekel.

Treba je bilo iskati najbližji most. Držali smo se obrežja in hodili zdaj po tratah, zdaj po gozdih; dobili smo pot a jo zopet zgrešili; tako smo taval do poludne. Otroci so se nam najbolj smilili, ker niso mogli trudni več hoditi, lačni smo bili pa vsi. Blizu poludne zagledasmo most, ki nas je pripeljal na on stran bistre la Platte. Poldan je bil, a nikdo nam ni ponudil kosa kruha.

Da bi hitreje prišli do cilja, smo prašali nekega posestnika za svet. Ta nam je rekel, le po isti cesti naprej naj gremo, pozneje da pridemo do razpotja, tu se bo treba držati na levo, ker desna pelje v Moggi Merim, kamor pa nismo marali iti; naš cilj je bila železniška postaja Moggi. Gvašu. Udarimo jo naprej po gozdu, a pravo pot smo zopet zgrešili. O pol petih se približamo onej vasi; tu srečamo tri gospode. Ko so zvedeli, kedo smo in kam želimo, so nas pomilovali, eden nam je na listek napisal naslov, kamor naj se oglasimo v vasi. Prišli smo v vas. Pod železniškim mostom srečamo mladeniča Hrvata, ki nas je nagovoril v našem jeziku. Oh dejal je, kako me veseli, da imam zopet priliko sli-

šati naš slovenski glas! Pripravljen je, če tudi malo znan v vasi, nas sprejmiti, da pojiščemo priporočence. Popraševali smo tu in tam, slednič pridemo da prave hiše. Gospodarju pokažemo listek. »Dobro, dobro, le ostanite tukaj. Koliko vas je vseh?« »Eden in dvajset«, mu odgovorimo. »Treba bode pripraviti veliko sobo«. Šel je in pogovoril se z nekaterimi. Potem nas je povabil v hišo. Peljal nas je v prostrano sobo, ki je rabila za delalnico konjskih oprav; bila je torej sedlarija. Prinese nam nekaj suhih štorj, ter položi na mizo dve staklenici žganja in nekaj hlebov kruha. Tukaj boste prenočili, za necoj nimam boljše večerje, jutri bodemo že kaj več priskrbeli, reče nam voščé dober tek.

Dobro nam je dišala večerja, ko nismo celi božji dan nič zaužili; k tem nam je še mladi Hrvat pridjal boteljko žganja na svoj račun ter se iskreno radoval v naši družini. Ko smo se okrepčali, vrnil se je gospodar ter nas spraševal o našem bodočem namenu. Povedali smo, da smo bili namenjeni na Moggi Gvašu po našo prtljago, ki še vedno tam na postaji leži, pa smo pot sgrešili.

Drugo jutro se zarano zbudimo ter se posvetujemo, kaj nam je storiti. Dva sta šla po robo na postajo. Opoludne se vrneta ter nam sporočita, da je gospod Rubero predvčeranjem odpeljal vse blago v Moggo-Merin. Takoj sta se dva moža napotila k njemu, da bi zahtevala našo prtljago. Gospodar jima reče: Vi ste meni na dolgu ostali, jaz imam tedaj pravico do vaših stvari«. Ona sta ugovarjala, ker je sam priznal, da je med nam in njim bilo vse poravnano. — Na to on: »Kedor hoče imeti svoje blago, naj prinese 20 milreis (20 gl.), pa dobi vse nazaj — ali pa naj pride k meni delat, da dolg poravna. Ako vam ni prav se pa pritožite«.

S takim poročilom se vrneta moža. Prtljago smo zgubili, denarja ni bilo več; k staremu Ruberu ni kazalo vrniti se. Ker so bili ravno postni dnevi, sem videl kako istega tukaj obhajajo. Fantje se oblečejo v bele obleke, zahajajo mezge ter dirjaje trobentaje po vasi, da se vse praši, mladina pa za njimi. Staro in mlado ju gleda za hišnimi vogali. Naš dobrotnik pride pustno aedeljo k nam in reče: »Prijetelji, od policije sem bil opozorjen, da vunanjih ljudi nesmem prenočivati nad 24 ur a vi ste pri meni nad 48, prosim vas, previdite si kako službo, ali pa pojdite dalje kamor vam drago«. Pripomnil je še, da je govoril z nekim gospodom o nas, povedal mu kako se je Rubero naše prtljage polastil. Jaz sem porok, pravi, da Vam bo blago rešil in dobro z vami ravnal, ako hočeti iti na njegovo posestvo.

Sprejeli smo ponudbo. »Dobro, reče; jutri za rano pojdete dva od vas z gospodom na njegovo posestvo, da boste videli kako je in ako Vam bode dopadalo, se lahko ž njim zmenite«. Drugo jutro greva z Palčičem na gospodarjevo bivališče, stanoval je v vasi. Ko prideva tija priveže dve

mezgi na voz in peljali smo se na posestvo, oddaljeno dve uri od vasi. Kraj je lep, na holmu prijetna hiša, za hišoj pa obdelana zemlja. Tam so bile kavine plantaže; pokazal nam je tudi naše bivališče. Pri pomenku sva spoznala, da je mož zvit. Obljubila sva mu, da se vrnemo opoludne vsi z družinami. Našim sva povedala vse, kar sva videla in slišala in kako smo se bili pogodili. Oni, ki so vse svoje premoženje seboj nosili, so rekli, da ne gredo, češ eden nas je opeharil zdaj nas hoče še drugi. Jaz sam pri sebi sem si mislil, prav imate, a ker nisem svojega blaga seboj imel, se nisem znal drugače pomagati, kakor da sem sprejel pogodbo na dobro vero. Bil je eden iz Novega mesta, Fran Jurca po imenu, ta se je hotel vrniti k staremu gospodarju. Prosil sem ga, naj nam ne dela »tega špota«, ali bilo je vse zaman. Pozneje sem zvedel, da se je mož močno opeharil.

Bilo nas je sedem, ki smo se namenili iti k novemu gospodarju: moja družina, nek Rebec s ženo, dvema otrokama in neki mladenič po imenu Štoka. Ko sem pozneje prišel domu, sem zvedel, da je tudi ta zdihnil svojo blago dušo, na parniku in da zdaj leži v globočini neizmernega morja: Bog mu daj večni počitek! Jurca nas je prvi zapustil, druge družine so se vrnile v St. Paol. Enega sem pozneje še od teh videl, ostali se menda vsi pomrli.

Sedem nas se poda k novemu gospodarju, a ta nas ni maral skoraj sprejeti, ker nismo prišli vsi. Ko smo mu povedali, da drugi niso prišli zaradi preveliko otrok, se je vdal ter vzkazal obskrbniku, naj nas pelje v stanovanje. Tukaj je vaša hiša, reče in odide. Dobili smo kočico bolj hlevu podobno.

Drugo jutro smo šli kavina drevesa okopavati. Hrano smo dobivali malo boljše. Tako smo živeli od četrtega marca do šestega aprila. No, gospodar je dobro vedel, kaj bode z nami storil, pomenjena sta bila z Ruberom: pri meni so grešili, pri tebi naj delajo pokoro.

Prišla je nedelja, poslal nas je v Moggimerin k predsedniku italijanskega društva; ta nam je spisal pismo na Rubera glede dolgov in plačila; gotovo pa je, da je bil tudi on z prejšnjima v zvezi. Pisal je kar je on hotel. Mi smo šli zopet na delo. V soboto nam naroči naj gremo v Moggi Gvašu pogledat, če je prišlo naše blago. Šli smo a vrnili se prazni. Zopet je minil teden, prišla je nedelja 24. marca. Poslal nas je k Ruberu povprašat po dolgu in prtljagi, da bode vedel, koliko je je poslati denarja. Bilo je do tja deset ur hoda. Šli smo in rabili dva dni. Zopet se lotimo kopanja čakajoč rešitve. Dne petega aprila rečem tovarišu: »Dreje, gospodar je z Ruberom zmenjen, mi smo zgubljeni, za norea nas imata oba«. Drugi dan ostanemo doma, bila je sobota. Okolo ene popoldne pride gospodar in ko nas ni videl na delu, povpraša neko zamorko, zakaj niso šle one dve avstrijski družini na delo. Ona mu je

povedala vzrok. Z oskrbnikom sta prišla prašat nas, čemu negremo delat. A mi smo mu odgovorili: »Gospod, ali nam mislite pripraviti blago ali ne«. On nas pa zavrne: »Jaz vaše robe ne bodem rešil, ako hočete delati je prav, ako pa vam ni volja, pojdite kamor vam drago«. »Kako hočemo delati, ko nimamo obleke. Delali smo tudi pri vas, gotovo nismo na dolgo«. Osorno se brezsrčni zadere: »Ako imate kaj zahtevati, tožite me« in šel je v hišo. Kaj smo hoteli, v tuji zemlji, kjer ne poznamo ne prijatelja, ne znanca, ne zakona; pa vrh vsega smo bili bosi in razcepani.

Požrli smo zopet grenko čašo, ki nam jo je osoda nalila, ter se pobrali preč od teh brezsrčnih ljudi.

Kako smo dalje romali.

Podali smo se zopet na pot, hodili smo večinoma po gozdu do trde noči, da bi prej prišli do kakšnega selišča. K sreči pridemo do železniške postaje, v nje bližini je bilo sedem bajtic, v katerih so bivali sami Lahi. No ker smo razumeli jezik, nas je nek štacunar sprejel pod streho. Moram pa omeniti, da nas je gospodar prašal od kod da prihajamo, ko je zvedel da pridemo od Moggimerina, nas je obdržal, a ko bi prihajali od Campinas, bi nas ne smel prenočiti, ker je bila istotam kužna bolezen. Sobe v prenočišče nam ni mogel še odkazati, ker so tam takrat ravno plesali; posedli smo v dvorišču. Drugo jutro se poslovimo in odrinemo naprej. Bili smo že par kilometrov zmerili, ko priteče k nam štacunarjev hlapec: »Tu imate 2 milreisa (2 gl.), gospodar vam jih pošlje za zajutrek«. Prišli smo do prve postaje, tu si nekaj živeža nukupimo, a ker je moj tovariš Rebec hotel imeti ves denar, se spričkava. — »Andreje s teboj nočem več potovati, ti si me spravil v ta nesrečni položaj, ko bi tebe ne bilo, bi nikdar ne stopal po tej negostoljubni zemlji. Moreva se ločiti, ti na desno jaz na levo, drugače ne bode več miru med nama«. Rebec je odšel z družino pred menoj. Čez malo časa se vzdignemo tudi mi trije ter čez malo pridemo na neko ravan, na nji je stala samotna bojta. Ustavismo se pred hišico, na uhod stopi gospodinja, katera nas naprej izprašuje a potem prinese nam jedi, da smo se res nasitili. V tem stopi mož na prag pa mi reče: »Pojdite v ono hišo tam, ki jo vidite, poprosite gospoda, naj Vam da brezplačni vozni list do St. Paola«. To bi ne bilo slabo si mislim, zahvalivši se jo uberemo do one hiše. Bili so ravno pri mizi, polno omizje je bilo dobrih jedi. Prosil sem za besedo pri gospodu. V tem mi pa hišna prinese kos mesa in kruha. Zahvalivše sem pridomnil, da imam drugo prošnjo do gospodarja. Po kosilu pride sam k nam. Pokažem mu svojega otroka in ženo, oba sta slaba za hojo in bolehava, prosil bi prosto vožnjo do St. Paola«. »Do tja Vam ne morem dati, pač pa do Campinos, ker do tja sega naša cesta, dalje pelje dr-

žavni pot«. Veseli smo bili tudi tega. Na postaji se ukrcamo in v dveh urah smo bili že v Campinas. — Campinas je mesto rekel bi kakor Gorica ob Soči; a takrat je bilo mesto prazno, ker je vladala v njem rumena mrzlica.

Bilo je 8. aprila, ko smo potovali dalje po železniškem tiru. Prišli smo do nekega sela. Stanovalci so bili sami Lahi. Prosili smo prenočišča, obljubili so nam, a ko je padla noč na zemljo, so vsi svoja vrata zaprli i pustili nas na cedilu pod milim nebom. Nikdar nisem bil še v takem strahu, kakor tisti večer. — Temna je bila noč, mrčesa vse polno a iz bližnjega gozda se je odmevalo tulenje divjih zverin. Žena in otrok sta se jokala; slednič vstane ona in gre iskat prenočišče in res prišla je do štacune nekega Portugalea, ki nas je povabil pod svojo streho. Drugi dan smo prišli okolo pete popoldne do postaje Vascallado. Načelnik postaje, ko je zvedel o naši osodi, nas je hotel obdržati. Človek bi bil rad sprejel, ko bi imeli vsaj človeško obleko na sebi. Naša pot nas je peljala na namestništvo v St. Paol, da si rešimo prtljago. Dne 14. aprila smo zagledali St. Paol. Tako sem bil vesel, kakor da bi videl svoj rojstni kraj. Šli smo naravnost v »Emigracjon«, a nismo dobili žive duše tam. Vse zaprto. Podamo se na novi Emigracjon, a tukaj nas niso hoteli sprejeti. Bila je ondi blizu komaj dozidana hiša. Vstopivši vidimo vse polno nam enakih revčkov; tudi Andreja Rebeca z družino smo našli tam. Pomeniva se, da gremo na namestništvo. Tam so nam rekli, naj vložimo pismo pritožbo. Zdaj premišljujemo, kdo bi nam špansko prošnjo sestavil. Domislil sem se onega duhovnika, šel sem k njemu ter ga poprosil. Oštel nas je, čemu da smo šli na kmetijo k facenderom, mar bi bili ostali v mestu. Prošnje pravi ne morem pisati, kar na namestništvu poznajo mojo pisavo, pa bi mi rekli, kaj se utikaš v stvari, ki ti niso mari. Šli smo pozneje na sodišče, a tam so se nam kar smejali.

V teh zadregah smo praznovali Velikonočne praznike v St. Paulu, Slednič sklenemo iti na konzulat. Ta je pa v mestu Santos. Dne 22. aprila smo potrkali na vrata avstrijskega konzula. On revež ni znal ne laški ne slovenski; poklical je tolmača. Temu smo povedali vse krivice, ki se nam gode. Konzul nas potolaži s tem, da nam sicer nikakor ne more pomagati v tej zadevi, pač pa nam priporoči, da naj ostanemo v mestu, ker tukaj si lahko prislužimo 4 do 5 gld. na dan. Mi smo sprevideli, da tudi konzulati imajo vezane roke in se nedolžno umivajo roke, kadar vidijo reveža pred seboj. — Morda pa mož res ne bi mogel opraviti kaj proti facenderom. —

Mesto Santos.

Ostali smo v mestu brez dela in stanovanja. Na večer smo se napotili ven iz mesta, v nekem kamenolomu smo prenočili s kamnitim zglav-

jem kakor očak Jakob. Drugo jutro se vrnemo v mesto; šel sem iskat katerega znancev. Tako naletim na nekega Dalmatinca, sprašala sva se to in ono. Poizvedoval sem po onem znaneu iz Pulja. Poznal sem njega in soprogo. Zvedel sem, da je Ivan umrl, njegova žena Marija je pa stanovala pri nekem Italijanu v ulici Torero št. 50. Poiskal sem jo. Po tej ženi sem zvedel, da je nje ranjki delal pri nekem Avstrijaneu, kateri je imel »impreso« nakladanja in razkladanja blaga na parnikih. — K njemu naj greva mi je rekla, gotovo nama priskrbi delo, dobite ga v ulici General Camara št. 176. Pozdravivši jo sem odšel. Na stanovanji dobim dotičnega soprogo, ta mi koj pove, da delo dobim a stanovanja ne, ker je že vse oddano, sicer naj se pomudim na morsko obrežje ter prašam po Frank austriako. Dobil sem ga, govorila sva slovenski, obljubil mi je delo a stanovanja da nima. Poslal me je na eno ladijo, delal sem od poludne do noči. Na večer pride Frank, povabi me v pivnico ter mi da 2 milreis. Delal sem pri njem še dva dni in pol. Dobil sem 14 milreis. Prenočeval sem še vedno v kamenolomu pod eno lopo.

Četrty dan dobim sobo, a bila je tako majhna, da se nismo mogli niti stegniti v nji. Plačal sem za njo na mesec 15 milreis. — Ko je bilo delo dovršeno dobil sem 19 gld., a ob enem sem bil zopet brez dela. — Na to sem zahajal na železniški most, tam sem hitro dobil delo. — Že prvo jutro sem hotel vstati zgodaj in iti na delo, a nisem mogel na noge. Tako sem ležal deset dni. Na to zbolí še moj otrok a četrty dan ga je bolezen pustila. Tri dni pozneje bilo 5. maja pravi moja žena: »Hvala Bogu, jaz se čutim prav dobro, tek imam tak, da bi pojedla ne vem koliko«. — Kruha imamo, ji rečem, pa ugrizni koliko ti drago. Nato gre v mesnico po meso. Predno je že meso postavila v pisker priteče k meni: »Oh dragi Tone, kako slabo se počutim, po nogah me trže, da ne vem kaj bode.« — Bolezen je napredovala, krč jo je lomil, kar naenkrat bruhnla ji je kri iz ust in nosa. Dne 10. maja zdahnila je revica svojo blago dušo na tuji zemlji! To je bil zopet hud udarec meni in mojemu otroku. Kako bode s pogrebom si mislim. Tečem k delegatu. Nisem ga dobil, pač pa tam službujočega Dalmatinca s katerim sva se že prej poznala. — Podal sem se h konzulu, ta me je zopet poslal k delegatu. Prašal me je če je bil zdravnik pri bolnici, ker sem zanikal, je rekel, da on mi ne more dovoliti pogreba, dokler ne prinesem zdravniško potrdilo, da je žena mrtva.

Dalmatinec mi je šel na roko; šla sva iskat zdravnika, dobila sva ga na ulici. Ko mu moj sluga pove o nesreči, mi reče: »Pridite popoludne ob treh na stanovanje, dobite me v ulici Rožario št. 20.« S spričevalom sem šel zopet k delegatu, ta mi podpiše mrtvaški list, pa mi reče: »Zdaj pa dobite štiri može, dal vam bodem eno rakev, a to morate vrniti«. Poiskal sem pogrebee obljubivši vsacemu 2 gld. Položili smo so-

progo v rakev in nesli so jo brez duhovna in brez zvonjenja. — V Santosu ne zvonijo ne pri pogrebi ne na praznike, pa so vendar pobožni ljudje. — Tam ne čuješ kletvine in izdajanje, kakor pri nas za vsako malenkost.

Ostala sva z otrokom sama. Dobil sem kmalu potem delo v neki opekarni, a nisem mogel prestajati zaradi neznosnih mrčesov, ki so me ujedali noč in dan. Šel sem zopet v mesto, tu sem dobil delo na železniškem mostu, razkladali smo ladije, delal sem en mesec in pol, dobival sem po 5 milreis na dan. A zopet sem prišel ob zaslužek, živež je pa drag, z dečkom sva komaj izhajala s poldrugim goldinarjem na dan. — Nekega dne srečam znanca, bila sva kedaj pri istem gospodarju, pa mi reče: »Ali ne bi hotel dati dečka njemu znanemu krojaču v šolo?« Zadovoljen je krojač sprejel fanta k sebi; obljubil mi je, da bode očetovsko zanj skrbel. — Težko mi je bilo po otroku, zrasel bo brez šole in nauka, si mislim, bolje bi bilo, da ga pošljem v Evropo. Ko so prišli avstrijski parniki, šel sem k kapetanu, da bi mi otroka vzel. Branil se je, ne zastonj ne za denar, ga ne morem vzeti. kajti, ko bi se na ladiji poškoval, kedo bode odgovoren, dejal je poveljnik.

Vrnil sem se v mesto. Dečka sem pustil še dalje pri krojaču, sam sem pa zahajal pol ure iz mesta v opekarno na delo. Ni bilo hudo: dva milreis na dan in živež sem udobival. Dva meseca sem bil že v tej službi in prihranil blizo stoinštirideset gld. Prvega svečana poklical nas je gospodar sedem delavcev, ter nam povedal, da za 14 dnij nas izpušča iz dela, potem se lahko oglasimo. Evo me zopet brez dela. — Osmega svečana priplul je Lloydov parnik v pristanišče; na mostu stojé sem videl prvega kurjača, ki me je takoj spoznal: »Ali sanjam ali gledam, kaj si res ti Tone?« »Jaz sem jaz.« »Kaj te je sem prineslo?« »Veter, veter, dragi moj.« »Pred bi mislil smrt, kakor tebe tukaj dobiti, povej mi kako se ti kaj godi.« V tem ko mu pripovedujem svoje križe in težave, pristopil je k nam še drugi mašinst, ki me je še od zadnje vožnje poznal, ko sem pomagal peči nakladati. Prašal me je po mašinstu Dvoržaku, kateri leži v Santosu pokopan. Povem mu, da sem bil na njegovem pogrebu. Ker bi rad videl grob, sem mu obljubil, da ga sprejemem.

Drugi dan smo šli na mirodvor, našli smo grob pokojnega sodruga. Radi bi nesli seboj šopek trave, ki je zelenela na grobu. »Jutri Vam prinesem na parnik kar želite.« Vrnili smo se v mesto. Doma nabijem malo skrinjico, napolnim jo se zemljo ter nasadim grobne trave v njo in jo nesem na parnik ter zročim mašinstu. »Anton, vrnite se popoldne, želim z Vami govoriti«, mi reče. Popoldne pridem, začel me je prigovarjati naj se vrnem v Evropo, ker v Brazilu po njegovi pameti ne more biti kaj posebnega. »Kakšna sreča pa čaka reveža v Evropi« mu zavrnem. »Jaz sem mnenja, — pravi — da se doma lažje pomagata,

kakor na ptujem«. Sicer sem pa mislil, da je na svetu še mnogo drugega sveta, ki emigrantom več obeča, kakor Brazilija in njega facenderi«. »Veste kaj, ako mi na parniku priskrbite službo pa grem z Vami.« »Nikar se ne bojte, to noč sta ubežala dva kurjača, enega boste Vi nadomestoval, samo pojdite se predstaviti k poveljniku.« — Javil sem se kapetanu. »Dobro, pravi, ako nam kurjač primanjkuje, vas vzamem.« »Gospod, nisem sam, imam osemletnega dečka z menoj, njega ne morem samega pustiti v Ameriki«. »Ta je pa druga«, zavrne mi poveljnik, »za vas je služba, a dečka ne morem sprejeti«. — »Hvala gospod, ako ne vzamete sina tudi jaz ostanem«. Kapetan malo pomisli: »Pojdite h konzulu, naj vam da listek, da mora z vami na avstrijskem parniku v Evropo«. Šel sem, a opravil nisem nič. To sem tudi takoj javil poveljniku. »Dobro, pravi, hočemo pa tako narediti: Vi pridete na parnik delati in s tem je dečku prosto biti pri Vas«. —

Pogodba je bila s tem sklenjena. Najprej grem h konzulu, da mi spiše potni list, potem se podam po dečka h krojaču, kateri mi ga je kaj težko zročil. — Oba sva hitela na materin grob, da se od nje posloviva in pomoliva. Na mirodvoru sem si sposloval tudi mrtvaški list. Ko sva storila prvo dolžnost, spravil sem svoje malenkosti in šla sva na parnik. Poveljnik našel je moje liste v redu ter vsprejel in me vpisal med svoje moštvo. —

To je bilo 11. svečana leta 1890; drugi dan ob 4. uri popoldne pričeli smo kuriti; ob 5. se je parnik že pričel odmikati od obrežja. — Šel sem na krov, da še enkrat vidim braziljansko zemljo, v katero sem šel z veliko nado, a vračam se s težkimi spomini na minole dni.

Vožnja po atlantiškem oceanu je bila prijetna, morje mirno. Oglje za naše peči smo naložili v St. Vincentu in Giberaltaru. Kakor priplujemo v sredozemsko morje srečal nas je nevarni »fortunal«. Zašli smo s parnikom v strašno nevihto. Vse je pokalo, valovi so se kar podili in jezdili vrh drugega. Most, ki veže krmilo s poveljniškim mostovžem je vrgla burja s silnim polomom na krov. Vsa okna in vrata v prvem razredu in na krmilu je razbila nevihta. Jambori so se majali in pokali, kakor da ne morejo vzdržati sile. Stari mornarji so pravili, da take nevihte niso doživeli že v 25. letih! Jaz ne bi mogel vse popisati, kar se je oni večer godilo na parniku, ker sem peči zalagal z ogljem, da smo rinili dalje »tutta forza!«

No, drugi dan je bilo zopet vse mirno, do kvarnerskega zaliva. Tam smo zopet malo poguncali a ni bilo tako hudo. — Dne 1. marca smo prišli v tržaško пристanišče. 18. sva se s sinom izkrecala na suho. — Do danes sem ostal v Trstu. Sina sem upisal v slovensko šolo družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu. On je zdaj odrastel in postal priden

ševljar in zaveden Slovenec. Jaz sem si pa zbral drugo pomočnico, katera je bila vedno dobra mati mojemu sinu in meni v tolažilo.

* * *

Dragi čitatelj, tukaj sem ti v priprostih besedah načrtal moje romanje v Ameriko. Danes mi ni žal za to, kar sem videl in poskusil, žal mi je edino, da sem zgubil v tuji zemlji nepozabljeno soprogo in dobro mater in pa moje imetje, katero mi je pograbil nenasiteljivi Rubero. — Brazilija ni za naše ljudi. Gotovo pa je mnogo drugih krajev, kjer bi Slovenci z večjo srečo shajali nego v južni Ameriki.

Slovenski emigrant, tvoja zvezda je na Balkanu ali v Mali Aziji, ali v Rusiji. Tam je bodočnost za one Slovane, katerim je domačija pretesna ali preubožna ali nemila.

Pregovor pravi: Slajši je košček črnega kruha v domovini, kakor beli hleb v tujini. —

Po moji poroki.

Slike iz življenja

V tretjem mesecu.

Ljuba Zlatinka, kedo te razume! Čemu te solze? Da te ne ljubim več? Neumnost! Kako prihajaš do teh misli. Veruj mi, da se motiš. Jaz sem ravno tisti, kakor sem bil prve tedne. Da da — ali?

Skoraj da bi se jezil, ko bi ne bila tako ljubeznjiva. Molči no in zjasni si obrazek, tako si res lepša, kakor s tistim mračnim čelom. Danes si nekako svoje volje. — Ko sva ljubezen kovala, sam bil ti res rekel, da smeš svojo voljo imeti, ali to sem si drugače mislil?

Vsi možje ste lažnjivi? —

Tako menite vé ženske. No pa midva se nočeva o tem pričkat, kedo je od naju večji hinavček, ha, ha! Ali ti nisem rekel, da naše življenje bode vedno jasno — in sem te na to poljubil in ti mene. No ženka dražestna, daj mi poljubček, pa naj bo mir. Ne zadržuj se, saj mi ga slednjič vendar na ustnice napečatiš. Hočeš, da si ga sam vzamem. Pa naj bo. — Saj ga misem zaslužil praviš. Ta je bil lahek kakor senca, še jednega!

Prvi prepriček.

Ali si otročja Zlatinka. Prejšni teden in danes zopet to oblačno lice. Kaj pa misliš — o življenju — Da te zanemarjam? Ali meniš res, da človek nima drugega opravila, nego da bi vsaki dan štiri in dvajset ur

ljubil. To si gotovo našla v kakšnem romanu ; — pokvarjena vzgoja ! Tvoja mati meniš, — dobro, če vže želiš pa ne govorim o tvojej materi. — ali o mami, kakor ti jo ljubše. — Da ti nisi otročja ? To si, in če še tako z nogami ropotaš.

O jaz nesrečna !

Rad bi vedel v čem si nesrečna. Ali sem jaz vzrok, ako imaš o zakonu tako fantastične ideje. Težko je z vami pametno govoriti. Vaše misli plešejo tja in sim, tako da so koncem ravno tam, kjer so bile začetka. — Jaz sem ti strašen mož. Lepo si jo povedala; kako pa da si tako strašilo vzela ? Kedo te je silil ? Tedaj le zato, ker si bila nevedna, in ker sem jaz kakor vsi možje — hinavec. — Hinavec, dobro. Radoveden sem od koga si dobila to prakso, da že veš o raznih možkih kakšni da so. Če ti je pa drago, se lahko ločiva. — No ne jokaj se, to sem rekel letja v dan, saj veš, da mi ni brez tebe živeti. Veš kaj, najbolje, da me ne dražiš, kadar sem slabe volje. Bodi dobra. — Saj jaz nisel imel nikadar namena te žaliti.

Zlatinka, ti bi morala kedaj na zrak — ni zdravo vedno v sobi čepeti. Na prostem je človek veselejših, svobodnejših misli. - -

O kadenju.

No, še to bi mi manjkalo, da bi gospodar na lastrem domu ne smel se svobodno gibati. — Zdi se mi, da me zalezuješ pri smodki, — kakor včenea mlekozoba na normalki. Res je sicer, da si mi dovolila v svoji delavnici tu in tam kako vržinko pušiti, ker me vže ne moreš po vsem odvaditi. No in še to ti ne vgaja. Kadar pokukaš skozi vrata pa me zalotiš pri kadenju, — napihniš obraz kakor da bi zvunaj grmelo. — Kako tukaj neprijetno diši ! — In takoj mi odpreš vsa okna, da se skadi. Kaj bo to ? Naj vrag vzame še pregrinjala. Tvoj oče, praviš, da ne kadi doma. No seveda — ker ga je tvoja mati tako lepo odvadila. Jaz pa bodem pušil, kjer se mi bode zljubilo, in pri tem ostane ! Da tobak zrak pokvari, da vsa sobna oprava po tobaku diši. Da to ni ljubezen ?

Nasprotno, ljubezniva, modra ženka se bode vedno trudila, priskrbeti svojemu možu, bolj ko mogoče prijetno hišno življenje. —

In ti si dovolj pametna, Zlatinka, da bi to lahko sama spoznala.

Prvi večerni sprehod.

Ne bodi taka. Ako ti rečem, da moram iti, da imam važne pogo-vore ! Ali ravno ponoči da morajo ti biti ? Seveda, drugače bi določili drug čas. Mi možje imamo čez dan druga opravila, kakor ve žene. Pa mislimo si tudi, da, ko bi res hoteli eno urico ali dve preživeti v družbi svojih prejšnjih prijateljev, ali je to res taka pregreha. Ali naj dovolim, da me za hrbtom oponašajo, da že tvoje kiklje nosim. In pravo bi imeli. Ne gre mi v glavo, zakaj bi svojih znancev ne smel obiskati. Kaj da bo

svet rekel? Prosim, lahko je pravi mož, če tudi ne čepi celi dan za pečjo in drži ženi štrenico. Kdor ima opravilo z ljudmi, ne bi bilo pametno, da svoja spoznanja zanemarja in opušča. Pa kako naj bi z vami človek pametno govoril.

Če vam tudi prav dokaže, dokaz na dokaz na krožniku prinese ter vse zroke, in kedar človek misli, da vas je prepričal — začnete zopet, z nova. — To sem že rekel? Nič nedè. Sicer danes ne mislim dolgo ostati, tudi ne bomo klicali kralja, ne trisedem; tu velja samo za nekatere pogovore.

Se vedé — saj že vem. — Kaj veš? Kedo ti je pa rekel, da pridem pozno domov in kako vže naprej to znaš, da me nebo pred polnočjo.

Jaz že vem! No, dobro, ti veš — a jaz še ničesa ne vem. To je sicer res, kar z uro v roki ne bom tam sedel, in tudi za četrto ure se ne bom delal smešnega. Prosim te, nikar ne toži, da si silno nesrečna, saj to si mi že večkrat ponovila. Temu nisem jaz vzrok — zdaj pa moram iti: Če hočeš pa še dalje vihaj nasek... Na svidenje!

Pri kosilu.

Čemu da krožnik v stran porivam? Ali rez misliš, da človek brez strahu za zdravlje in proti volji okusa — zamore to brodljo jesti. Najslabja, krčmarska kuhinja je boljša od tega. Tvoja kuharica se razume na kuhanje, kolikor zajec na boben.

Zakaj da mi ravno danes tako slabo diši?

No, veš zakaj, ker do danes nisem še zinil o tem.

Dovolj krat sem v nevolji in jezi požiral to prismodo, a vrh vsega kazal jasno lice, zaradi ljubega miru. Ako pomislim, kako se danes dekleta vzgojujejo, se ne čudim, da nam prinašajo take reči na mizo. Vsega vruga znajo, o vsem so zvedene, samo tega, kar mora vzaka gospodinja znati, tega ne vedo! —

Da bi tebi dajal vzrok, da je kosilo malo prismojeno? -- Ne rečem, da si ti temu vzrok, no prav nedolžna tudi ni moja Zlatinka. To je in ostane skrb gospodinje. Ti si se morala od matere učiti. No, zopet moja mama! Se ve; ona ni znala tako fino plesti in vezati, ali kako dobro juho in prikuho narediti, kako testo mesiti, to je znala prav dobro. — Zakaj da nisem matere poročil? Ne govori take budalosti! Nič bi ne škodilo, ko bi jo nje hčerka bolje posnemala.

Ala, zdaj nosno rutico. Ne bodi otrok! Saj kosilo bi ne bilo ravno tako slabo, le tvoja slaba volja je vzrok temu! — Lepo te prosim. Vendar mi dovoliš, da smem svoje mnenje izreči, saj to je tudi celo potrebno in koristno. Mi vendar ne bomo metali denar na cesto — in pri tem, da bi odhajali lačni od mize. Jaz sicer ne zahtevam, da sama kuhaš, to ne, vendar...

Ne dvomim sicer na tvojem kuharskem talentu, če tudi si se nek-daj po dobrem kosilu pri vas oवादila, — da je tvoje kosilo vaša stara Marinka skuhala. —

No, vidiš, zdaj se pa smehljaš. — Jaz menim, da bi bilo najbolje da od zdaj naprej manj ko moraš sama kuhaš. Pri kuhanju ne velja več, delati poskuse.

Draga Zlatinka najmi si dobro, zvedeno kuharico v hišo in uči se od nje. —

Ker tudi kuharicam mora gospodinja pokazati, da kaj sama razume in zna, drugače jo iste še opravljajo. Pečenka jè bila malo bolja. Zdaj pojdi in prinesi mi kavo, pa tudi slovenske časnike. —

Ljubosumnost.

Ves čas si jo gledal. —

Lepo te prosim, jaz jo poznam, kolikor ti. In kedar človek pri mizi z drugimi gosti sedi ali naj gleda v tla, ali naj šteje zvezde, tudi če je oblačno; ali sploh naj vtakne očíj v žep. — Da se mi je celo nasmehjala, ko sem pripovedoval ono smešnico o veselem Jaku. Takih pogledov, praviš, ne pošiljajo dekleta možem?

Kakšni pogledi so to bili. Kedó te razume? Ima li človek v društvu druge oči. —

Oženjen ne bi smel ženske pogledati! Ali si čudna. Mož, kateri, sedi v družbi, je dolžen z vsakim govoriti in vsakemu odgovarjati. Kadar s kom govoriš, ga moraš vendar gledati v obraz, v oči. Kako je to, da ste ve ženske tako sovražne lastnemu spolú, da jih ne morete trpeti poleg sebe. Tedaj po tvojem, naj bi se sprog v družbi žensk držal modro pa tiho kakor lipov bog. Povej mi pa malo, kako si razlagaš pa to, da si sama najbolje počutiš v družbi moških in tudi, ako si sama med njimi. To sem že parkrat opazil. Ti si ž njimi zabavaš, smeješ, jih po volji gledaš, kakor ti drago, a meni ni prišla ni misel — dvomiti o tvojih dolžnostih o tvoji zvestobi. — A jaz, da bi ne smel uživati te svobode, da bi se svobodno gibal v družbi, kakor se poštenom možu pristoji.

Prosim te, o meni se ne more nič reči! Le počasi, Zlatinka, to je po svem prav, in grdo bi bilo o tebi, da bi že zdaj ljudje govorili. Glejte jo, ljubosumna je, on ne sme nobene ženske več v obraz pogledati!

Zakaj pa me vodiš tja, kjer so ženske. — Ti bi bila najraje sama z menoj? To je sicer od tebe lepo; a zaradi tvoje neumne ljubosumnosti me vendar ne bodeš obsodila, da moram opustiti vsako društvo. Ali naj sediva v društvu, v krčmi, pri veselicah vedno sama; in če bi slučajno kakšna mati shčerko hotela prisesti k naši mizi bi morala midva oditi ali pa iskati si drugega prostora, kjer ni ženskega spola pod sedemdesitimi zimami. — Veš kaj, v prihodnje nosi seboj velik ploh na katerem stoji zapisano: k tej mizi kjer moj mož sedi, je ženskim prepovedano prisesti

Da druge ženske drugače gledam kakor tebe? Takó, ti se tedaj dobro razumeš na oči in na poglede. Ženka, ženka, ako si je v tvojem sreč, že tako zgodaj rodil črviček ljubosumnosti, po tem res ne vem, kam še pridemo. Draga, opusti tiste mačje poglede, stiskanje ustnic in drugo, če tudi vidiš, da s katero govorim. Zapomni si dobro, dokler žena zaupa možu ga spoštuje je sreča, in mir med njima; kakor hitro bi pa dala sluh babjim jezikom o tebi je in po meni in po najini sreči. Ne solzi se, Zlatica, bodi pametna i ne išči strahu, kjer ga nij! — Ti imaš dobro sree glej da bode i tvoja pamet razsodna, pa si ostaneva prijatelja do groba. Samo ne odpiraj zlodeji ljubosumnosti svojega srea. —

Za hišne potrebe

Zopet denar! Ali res meniš, da raste na jablani. Paziti moraš sama, kako da shajaš. Kar dobiš od mene, je dovolj za en mesec, druge dobivajo še manj.

Ti si menda prevarčen dragi, a danes je taka draginja?? — Zato pa je treba znati porazdeliti. Ravno v tem sestoji vsa umetnost domačega gospodarstva. Stem nočem oporekati da bi tudi jaz lahko več prihranil. Sicer veš, da živimo dovolj skromno. No, nočem ti o tem ničesa predbacivati, saj tako že naprej vem in vidim da bode kmalu treba povišati domače stroške, ha, ha! Se vé da, ako mi z ročico po ustih udarjaš, moram o tem molčati. Sicer pa pustimo to: koliko potrebuješ?

Prvi otrok

Blagoslovljena hiša kjer se otrok rodi!

Kar je ta poglavček v hiši vse stene odmevajo od samega otročjega vriskanje. Jaz nisem nič več, od kar je ta frajlica v hiši. Vsa hiša je narobe. In ponoči komaj da zatisnem oko.

Trdosrčnež! Da, če se človek spomni, da je tudi on šè na svetu, mora takoj dobiti častno ime suroveža. Kaj pa misliš, da bode koristilo to srčkanje; dete postane še bolj trmasto.

Naj le zraste potem ga vzamem že jaz v roke. Da je otrok tvoj? Kakor moj. Sevedá, vse lastnosti naj dobi od tebe, če tudi trdiš, da je meni podoben. Le le tako cartaj otroka: »Sem sem angeljček, oče te nima rad.« Se vé da ne, ker mu v vsem ne pritrdim, kadar se joče.

Pustila bi otroka da se z joka pred vrati, pa bi k malu spoznalo. da mati ukazuje v hiši, ne otroci. —

Špartanska bodi vzgoja — a k temu je prva pot — vbogljivost. —

Ti meniš, da bode potem brezsrčen, kakor smo mi možkarci. — Saj vidimo, kakošna mladina vzrašča danes. Komaj je z lupine zlezlo, že hoče biti gospodar v hiši, oče in mati pa naj sta hlapec in dekla. — Sicer se pred otrokom nočeva pričkati, dobil bi slab izgled. Rečem ti pa, paziva na

otroka, dokler je čas. Jaz pa pripravim šibo za vsak slučaj. Človek mora biti na vse pripravljen.

Zdaj pa pridi k meni Zalka.

No tako! Kaj se zvijaš.

Kako, da jo tako nerodno držim? Zdaj vendar ne pojdem v šolo k pestunjam. Tu jo imaš v tvojem naročju se bolje počuti. —

Laško ga uči!

Zlatinka čuj eno besedo. Ko sem stopal po stopnicah, čul sem neko laško petje in ako se ne motim, je bil glas naše hišne, ki se menda igra z otrokom v sobi. Ti praviš, da ne veš nič o tem, in da jo nisi nikdar čula. — Dobro, vem kako čutiš za naš mili narod — saj drugače bi ti ne bil zasnubil. Ali eno ti moram vendar le z vso očetovsko resnostjo povedati. Od danes naprej zabrani strogo vsakteri hišni, ki jih boš še imela, da nikdar, in ob nobeni priliki ne govoré z našim otrokom, drugače, nego v slovenskem jeziku. Tu in tam nauči jo kako slovensko primerno pesem, da jo zapoje otroku, če jo že samo se nezna.

Midva bova zredila in vzgojila otroka za naš narod, ne za druge. Ko odraste, naj se nauči tudi drugih jezikov, ako bode imelo veselje za to. V otroških letih v domači hiši — naj se nasrka — naprej čistih mlodonečih slovenskih glasov. —

V tem imaš popolnoma prav, da bi jaz to prej vedela, bi ne bila dovolila, da se našemu, detetu utepljajo tuji glasovi. — Tako me veseli. Bog ne daj, da bi midva otroka v slovanskem duhu gojila, a drugi da bi nam ga pa s tujščino kvarili. — Tedaj o tem sva na jasnem! — Danes sem prinesel novo slovensko knjigo, po večerji mi jo bodeš čitala, — ako ne bom imel jaz časa, ker imam mnogo pisarije. —

»Nimam obleke«

Ta je morda najstarejši ženski izrek: saj je že Eva tožila kači da nima kaj bi oblekla. — Da si celo leto ne sešiješ nove obleke, da so že vse stare kijklje in moderei, da zdaj je lepa nova moda — posebno rokavi, in ti kaj lepo pristojó posebno ženam. — Vem, vem da moda ženkam vedno glavo vrti. In ko bi ta moda zahtevala, da se vse ženske morajo v platnene vreče oblačiti, bi gotovó videli ob nedeljah in delavnikih vse v manj ali bolj belem platnu. — Nekdaj je bilo drugače, a oni časi se ne vrnejo. — Ženskam govoriti proti modi, bi veljalo toliko, kakor pihati proti burji. Tako naj bo, pametna žena vé kaj če, koliko more prenašati tudi modnih stroškov. Proti ženski nespameti pa je vsaka beseda bob v steno. Kar se pa klobukov tiče, ste ženske čudne stvarice; enkrat imate na njem celo gnezdo tičev vsake vrste in barve, drugikrat pa cel travnik evetja, tako da bi metulji imeli kaj dobro kosilo, ko bi evetje ne bilo umetno.

Sicer pa je vsak mož zadovoljen, da njegova žena nosi čedno če tudi ne po zadnjem pariškem figaru? Letos je res huda zima, zračunaj koliko bo stala trdna gorka obleka, in denar dobiš takoj jutri po kosilu. —

Počakaj samo en hipček.

Pri vas naraste ta »hipček«, rekel bi, do večnosti — Ve ženske ne bi nikdar šle od ogledala, vedno je kaj popraviti. Posebno ti lasje te vam dajajo neizrečenega truda. Vsak las, vsak »kravžlček« je treba tako zaviti, da stoji lepo, in gorje mu, če ne stoji na čelu prav na istem mestu, treba ga je z železjem, s škarjami, z ognjem, z lepilom, z mrežo in bogve še s čim prisiliti: prav tako moraš stati! No, oprsni modere, ta še le ima veliko nalogo: vi ga rabite za »ženski šravf«, da vam stiska prsi in in rebra, da kar vse pokajo in pri tem je treba, da pomaga mati, sestre, še stara mati da eno roko: vse vleče, stiska slednič: pok, in vse prestrašene ste tam kjer ste priče.

Te prosim, ne bodi tak, jaz se nisem nikdar tako stiskala, da ne bi mogla dihati.

Verujem, verujem da si dihala, pa kako: kakor miši; saj sploh zrak ne more v vaša pljuča. Zato vas vedno glava boli, v ledjah ščiplje in kaj že vem, koliko nadlog in težav morate na dan pretrpeti. — Čuj še eno, na Ruskem so že davno prepovedali vsem učiteljicam nositi korsete — in ravno tako vsem učenkam. Radoveden sem, kedaj bodeš pričela našo hčerko, ako jo Bog živi, uklepati v ženski jarem — mudre. No o tem bodeva še govorila.

[Dalje prih. leto.]

— **Brivec** —

Kofè.

Moto: »Oh, ko bi bilo malo kofeta!«

»Makurovka«.

Kofè, znameniti pripomoček, da stare babe ne tožijo o glavobolu — o nevarni bolezni — po noči, je našel tudi v stranskih zakotjih svojo domačijo. Tiste stare babee z očali na zavihanem nosu, s tobačjo škatljo v žepu, i posebno one, katerim je Bog naložil za pokoro obrekovati po $4\frac{3}{4}$ (reci štiri in tri četrt) ure na dan, te so mu priskrbele svoj mirni kotiček za pokrovom v peči, kjer ves dan premišljuje svojo nesrečno usodo in le od časa do časa zdrkne po grlu prej omenjenih kavk. Tukaj se seveda začne strašen polomaj, ki je podoben demonstraciji, ki se je nedavno vršila na Dunaji ter še drugod. Kakor sem že prej rekel, za pokrovom mora sedeti ves ljubi božji dan in sanjati o nekdanji sreči, o nekdanjih zlatih dneh, ko se je še grel na gorkem solneu blažene Indije in drugod.

Strašna nesreča ga je pač doletela, ki si je pa izboljšati ne more, ter zategadelj potrpežljivo čaka, kedaj poleti v grlo in odtod v želodec za to pripravljenega spola. Ker pa hočemo o tem nekoliko več vedeti, prosim udane, z dušo in telesom udane kofečkarje, naj me spremijo k preznamenitemu vprašanju, ki slôve:

Kaj vse mora doživeti kofe?

Do tega resnega vprašanja (prosim, nikar se ne smejte) sem prišel, ker je tudi meni dodelil Bog to pokoro, da moram živeti v ogromni masi „kofetare“. Utopil sem se globljeje v to vprašanje, in tudi trohice laži ni, ako rečem, da sem zato dobil marsikak bel las. Česar pa nisem mogel po nobeni moči dobiti s svojim trpljenjem, to so mi pomagale one babee. Izrekam jim na tem mestu najtoplejšo zahvalo. — Vsa čast jim!

Tisti čas je ukazal gospodar svojim hlapcem nabasati vreče s kofetom in ga tako oropanega vsake svobode prepeljati na ladijo, da ga popelje daleč med široki svet. Posli so storili, kar jim je naročil gospodar. Kofè se je odpeljal daleč po svetu. Prišel je naposled tudi v tržiško pristanišče, kjer so ga odložili in ga odpeljali v razne kraje prostranega cesarstva avstrijskega. Ves premečkan, tako da ne vem, ali je imel še kaj dušice v sebi, prišel je naposled tudi v kranjsko deželo. Tukaj hočemo zaznamovati kraj, kjer se je odpočil z začetno črko F. Dobil ga je v roke krut gospodar, ki je imel „Hilfsmittel“ — „Gott hilf uns“. Spravil ga je v pljesnivo shrambo, kjer je revež dobival premalo kisika ter vsled tega obledel (prišel je namreč ob trž. zeleno barvo). Zagledavši ga ljudje, se zakadé ter ga začno kupovati na debelo in drobno. Po koliko je bil sem že pozabil. Meni se dozdeva, ako računamo na prejšnje trgovske besede, je bil Gul . . . kilo. — No, pa to nam ni nič mar! Na ta način je menda prišel v veljavo beli kofè. Nazadnje je prišel tudi mojim kameradom v roke, v trdosrčne roke, ki so ga neusmiljeno vrgli v ponev ter zakurili pod njim. Prej revež bled, je začel rdečiti — pardon saj res kofè ni rudeč — pač pa ima kri črno kot saje. Postajal je v ponvi črn ter naposled očrnel popolnoma. Kofetareca, ki je imela kamenasto sree, ni bilo zadosti, ker se je bil le po eni strani ogrel, obrnila mu je od časa do časa s kuhalnico kosti, da je tudi na drugem kraju očrnel.

Z veliko častjo ga je potem nesla v hišo in ga tam razstresla po mizi. Kofè se je ohlajeval, barve — pa le ni izgubil. Zaprla ga je starka v škatuljo, ki je bila že od Abrahama sem namenjena tej „službi“. To pa zato, da se ni izgubljal prijeten duh kofetov.

Kmalu nato je zalil oni ženski spol sajast lonec z vodo (H_2SO_4 + razne druge smeti vmes). Prišel je kofè še v nesrečnejšo past. Starka je stresla ga na mlinsko kolo, ki se je vsled tega začelo vrteti. Kofè je prišel med zobove, ki so ga raztrgali na drobne kosce. Deli njegovega telesa

so ležali razmetani v predalecu. Koliko bi se mučil človek, ko bi te hotel nazaj vrediti! Ubogi kofè!

Tak revež je šel potem v lonec. Pridejala mu je pa starka smrt-nega sovražnika — cikorjo ($X_n Y_a$). Revež se je jezil, rotil, preklinjal, potil, jokal, toda vse nič ni pomagalo. Nasprotnik se je prav pošteno razkobacal po vodi vse štiri od sebe moleč. Združiti se je moral z najhujšim sovražnikom.

Družčino pa je prišel delat še tretji „nebodigatreba“ — brrrr — ščurek! Po neprevidnosti se je revež privlekel baš nad lonec. Vročina ga je spravila v nezavest in štrbonknil je v kraj pogube, tja, kjer je vekomaj škripanje — ne z zobmi — kofeta. Dvakrat je še milo vzdihnil in — po njem je bilo. Moč kafetova je naraščala, kajti razven prej omenjenih dveh redilnih pripomočkov je prišel še tretji.

Ko se je kofè zadosti ugrel, je hotel uteči iz loneca. Babica je preprečila to in odmaknila lonec od ognja.

Sedaj se je začelo živahnejše življenje. Žena je vzela skledico, pri-jela za roč in vilice ter udarila parkrat po cukru, da se je razletel na drobne kosce. (Pripomniti moram, da je bila pri njej navada tolči cukr z vilicami.) Majhen je bil košček, ki ga je vrgla v kofè. Da se veliki kosi devajo, za to je potreba treh reči: prvič denarja, še enkrat denarja, in zopet denarja.

Z veliko slastjo je jedla „koe“. Ustnice so ji gor in dol mahale (zob ni imela), zraven pa ščebetala:

„B o g d a j t e m u n e b e s a b r e s t i ,
K d o r s e ' z m i s l i l k o f è j e s t i “.

Bil je kmalu v želodecu. Ženica se je čutila na novoprerojeno, ko je povžila to božjo „brluzgo“. Nič več je ni bolela glava, trebuh jo je nehal ščipati in pomlajena je bila za 30 let.

Res, čudno zdravilo! Ni res, „Brivee?“

Ostanek pa je seveda šel nazaj za pokrov v peč

Razne misli, ki me še silijo, naj jih položim na papir in naj jih razdam po svetu, pridejo prihodnjič na vrsto. Adieu, „Brivee!“

D. ? .

Oda denarju.

(Poje star skopuh.)

Bolj, nego vsaka godba
me miče žvenk zlata,
če slišim te glasove,
sreč mi zaigra.
Ti si veselje moje,
ti tešiš me vsekdar,
preganjaš mi britkosti :
denar, denar, denar !

Ko pravil pripovedke
mi ded je svoje dni,
kako sred zlata, srebra
Matjaž v votlini spi,
že takrat se vzbudil mi
je oni bujni čar,
že takrat sem te ljubil,
denar, denar, denar.

Zlato je moja sreča,
zlato moj ideal,
pred zlatom vsak se vedno
priklanja rad do tal.
Povsod je, kamor prideš,
denar sveta vladar,
in največ ima vpliva
denar, denar, denar !

Odpreš si z zlatim ključem
vsa vrata na stežaj,
značaj, poštenje, čistost,
vse ti je na prodaj. —
Od vekov, veke ti si
vse zemlje gospodar,
le tebi vse se klanja :
denar, denar, denar.

Že nekdam zlato tele
je molil Izrael,
in to češčenje zlata
si svet za vzgled je vzel ;
in danes, kakor nekdam,
vsak govori vsekdar :
»Kaj škodi, če je tele,
da le ima denar«.

Izvoljen božji narod
je izraelski rod,
v čast božjo Izraelec
obrača vse povsod,
pred vsem — seveda ljubi
zlato — ta božji dar,
in vedno, vedno išče,
denar, denar, denar.

O bore poezija,
čemu pač si nam ti ?
Brez kruha se ob pesmih
nobeden ne živi :
O, pusti ideale,
preskrbi nov si čar,
nabavljati nas uči
denar, denar, denar.

Ko Antikrist prišel bo
denarja nam sejat,
hej, to zlato pobirat
bo hitel svet takrat !
In tudi jaz se dvignem,
čeprav sem slab in star
in pohitim pobirat
denar, denar, denar !

Philochrysos.

Pravičen sodnik.

Na Ruskem je živel Nikola Medvedič. Nekega dne gre v gozd z vozom, da si naloži drv. Ker pa ni imel svoje živine za vprego, gre prosit soseda Ivana, naj mu posodi konja. Sosed Ivan mu drage volje posodi konja. Nikola Medvedič pride s konjem v gozd. Treba je vpreči voz, ali žal — vidi da je v naglici pozabil konjsko opravo doma. Kaj narediti? Mož si jo iztuhta: napreže konja za rep, sleče svoj jopič, ga trdno ovije, dene konju na vrat in z rokavoma priveže oje. — Hii! zavpije. Konj potegne, rep je obvisel na štangi, sam pa peketa z jopičem naravnost domov v svoj hlev.

Sosed Ivan napove Nikolu tožbo za storjeno mu škodo. Isti dan že gresta k sodniku. Imela sta dolgo dolgo pot do sodišča, kajti na Ruskem so zelo oddaljene vasi jedna od druge. Bila sta zelo trudna in lačna; zavijeta tedaj v bližnjo gostilno, da se odpočijeta in pokrepčata. Ivan — bogat mož — pokosi dobro, revež Nikola sede v kot in otepa kos črnega ajdovea. Kmalu pride krčmarica k Nikolu in prosi ga, naj se malo umakne, da vzame otroka iz zibeli. Kako se pa ustraši, ko vidi, da je otrok zadušen, ker je namreč nevedé sedel Nikola na njem. Ubogi Medvedič — zopet smola! — Jojmene! vpije žena. Krčmar prileti iz bližnje sobe in ko vidi prizor, napove Nikolu tožbo. Gredo vsi trije dalje proti sodišču. Mej potoma pridejo na most neke velike reke. Nikola boje se svoje kože hotel se je vtopiti. Prekuene se tedaj čez most — zopet smola — pade revež na nekega starega ribiča, (ki je bil baš v čolnu) ter ga se svojo težo do smrti pobije. Ribičev sin tam blizu je vse to videl in evo — tretji tožitelj. Gredo tedaj vsi štirje do svojega cilja; tožniki naprej, ubogi Medvedič ves pobit in žalosten pa za njimi, premišljuje svojo žalostno usodo.

Nekaj mu pride na misel, skloni se, pobere kamen ga zavije v svojo žepno ruto in s tem zvoni za njimi. Pridejo pred sodnika.

Prvi se oglasi tožitelj Ivan: Nikola Medvedič — ta-le tukaj — je mojemu konju rep odtrgal; prosim, da se mi škoda povrne. — (V tem pa Nikola zvoni in »cambula« s kamenom v robeu proti sodniku, kakor da bi ga kadil s kadivnico. Sodnik opazi kaj to, misli si: tukaj bo nekaj, pomežika proti Nikolu. češ: je že dobro. Seveda tožniki tega ne opazijo.)

»Kaj pa vi krčmar, kaj tožite?« — Krčmar: »Pri meni je Nikola sedel na otroku, ki je bil v zibeli in ga zadušil. Jaz sem imel veliko veselje s tem otrokom. Prosim, da se me odškoduje in Nikolo Medvediča postavno kaznuje. (Nikola zadej še vedno kadi z robeem).

»In vi«, pravi sodnik tretjemu, »kaj pa vi tožite?« — »Meni — pravi ribičev sin — je Nikola očeta ubil, ko je skočil čez most v čoln. (Nikola še vedno kadi od zadaj).

»Dobro«, pravi sodnik, »sedaj boste pa slišali »šentenejo«. Glasi se tako - le :

I. Vi oče Ivan boste dali konja Nikolu, dokler mu drugi rep zraste. Ker je pa Nikola ubogi revež, dali mu bošče na mesec po 5 (reci pet) centov sena, pravnne stroške plačata vsak pol.

II. Vi oče krčmar boste dali svojo ženo temu - le v rejo toliko časa, dokler bo imela drugega otroka, da boste imeli zopet veselje z otrokom ; ker je Nikola ubog, dajali mu bodete na mesec tri mere pšenice, tri hekte vina in 30 reci (trideset) funtov mesa. Za tožne stroške vsak pol.

III. »Vi Aleksij Ribičev, ker je Nikola vašega očeta ubil ko pridete na most, naj Medvedič v čolnu počaka dokler ne skočite na njega, da mu s tem povrnete ; ker je pa Nikola revež plačali mu bodete južno, da ne pojde lačen na oni svet. Tožbenih stroškov plačata vsak pol.

Pojdite !

»Vi, Nikola Medvedič pa počakajte ! Dajte sem »tisto«. Nikola mu da tje robe s kamnom. »Kaj pa je to«, praša sodnik.« »Hm — pravi Nikola, — ako bi vi drugače sodili, bi vas s tem le kamenom naklestil zdaj pa imejte ga vi za spomin. —

Škorenc.

Zakleti frater.

Pred davnim časom in še dandanašnji hodijo koperski fratri po okolici pobirat milodarov. Nekega vročega poletnega dne, srečala sta se, z milodari preobložena fratra pred mestom. Ker so bile poti slabe — in so še danes — sta naša znanca ugibala, kako bi si pomagala. Ko tako premišljujeta zagledata pri cesti za drevo privezanega dolgoušca. Malo je manjkalo, da nista zavriskala samega veselja.

Odvezati osla ter naložiti nanj vse breme bilo je delo trenutka.

Da bi pa ne vzbudila suma, ostane eden njiju pri drevesu mesto osla, drugi pa odkoraka v mesto.

Ko se vrne kmet iz polja, zagleda mesto svoje potrpežljive živali, fratra privezanega pri drevesu, pade na kolena križa se in jeclja :

»O presveta Trojica, prej sem pustil osla, a zdaj dobim fratra«.

»Nikar ne žalujte mož. Glejte, jaz sem pred več leti nekaj zagrešil in Bog me je za kazen spremenil v osla ; pa baš sedaj mi je potekla kazen in vrnil sem se v prvotno podobo.

»O sveti oče, kolikokrat sem vas zadej sunil, saj mi odpustite«.

»Že dobro, sedaj pa z Bogom !

Frat je odšel vesel, da jo je tako dobro izvršil, kmetič pa žalosten in klavern. Fratra sta drago jutro prodala osla v Kopru Barba Menigu.

Čez par dni bil je semenj v Bujah.

Barba Menigo pelje novo kupljenega osla, a tudi naš kmetič moral si je poskrbeti družega. Blla je doba fig in paradajzov ter osel mu je neobhodno potreben, radi tega napoti se tudi on v Buje.

Kdo popiše njegovo začudenje ko zagleda med osli tudi svojega. Radoveden stopi k njemu, ter ga tiho vpraša v uho: »Oče, ali ste zopet grešili?«

Osel, ko čuti to sapo v ušesu, nejevoljen pokima z glavo. Kmetič odskoči v strahu ter zavpije ljudem:

»Nikar ne kupujte tega osla, ljudje božji, to vam ni osel ampak zakleti fratar!«

Ha ha !

Ljubica me je zahmehovala ...

da da !

moje srčne rane tekmeču kazala,

ha, ha !

»Zaljubljena sem«, je pred menoj dejala,

»da, da ;

»a poljuba mu ne bom nikoli dala,

»ha ha !

»Ljubim ga, a ne najdem v njem ideala

»da, da !«

Ljubica, bridka je tvoja šala !

ha ha ...

—

Tri dni še nad grobom bo deva stala,

da, da ! —

vesela govorica prst prodirala :

»ha ha !

»Sama neumnost v smrt ga je gnala,

»da, da !

Je-li videl svet že taka budala ?

»ha ha !«

La, la l. r.

Čudna stava.

(Črtica iz življenja)

— Molči no Samo! Da si mu to v obraz povedal, bodi tih, to je nemogoče.

— Prosim te Boris, istina je, jaz nikdar ne lažem.

— Ti si tedaj rekel Tomažu v lice, da je mazač, ki menja barvo kakor kameleon.

— Zabrusil sem mu v zobe in besedo je kar mirno požrl.

Pri meni velja to, da morata biti srce in jezik enako poštena.

— Res je, nikdar te nisem še čul lagati; vendar bodeš razumel, da govoriti resnico, vedno in o vsaki priliki ni mogoče, tega sploh na svetu ni. —

— Boris ti se motiš, to se lahko godi in mora biti, da človek govori kar misli. —

— In vendar Samo, lagati se res nesme, vsekako pa nisem dolžen vse svoje misli razkriti.

— Ti se učiš pravosodje, postaneš odvetnik, tedaj bodeš ti edina izjema med odvetniki, če se držiš teh načel. Da to ni možno veš najboljše sam.....

— Meni je to nekaj novega. Hotel bi videti, kedo mi more zabraniti govoriti resnico vedno in povsod.

— Dobro Samo, naj velja. Naj gré za stavo; ti obljubiš samo eno uro govoriti resnico in povedati kako in kaj misliš.

— Kaj eno uro, en mesec, one leto, celo življenje.

— Ne, samo eno uro razumeš, lé eno uro. Koliko velja stava?

— Kar ti drago, ker sem gotov, da jo ne zgubim.

— Dobro daj mi roko, velja! Zdaj bije dve uri. Stava prične. Ali si neumem Samo, da si se vdal. —

— Pusti naj preteče ura, potem me bodeš ošteval. —

— V tem stopi hišna v ložiček, kjer sta prijatelja sedela: Gospod Samo, prosim da stopite v hišo, ker imamo posebne obisk. —

— Takoj sem tam reče Samo. — Posebni obisk zakliče Boris, evo ti naj lepšo priliko dokazati svojo trditev. —

Gospodič je urno poskočil v hišo. Samo je bil lepo vzraščен zdrav mladenič. Njegova zunanost je že kazala na možki odprti značej: jasnega čela, globokega pogleda. Samo je bil že šest let sirota. Oče je odšel prvi, a za njim dobra mati; oba v enem letu. Sestre in brata ni poznal. Navadno je bival v mestu pri očetovem bratu. Imel je tudi ujca trgovca Naklado, brata pokojne matere. Ta je stanoval na deželi. Gospod Naklada ni imel otrok. Na stričevem domu je moral Samo vsako leto vsaj polovico počitnic stanovati. — Vedno veseli čvrsti

dečko se je stričevim silno priljubil. Pri Nakladavih bil je njegovega bivanja skoro nepretrgani praznik.

V bližnjem selu bil je Boris, njegov stričnik doma. Boris se je učil gozdarstva.

Samo je stopil v sobo. Na mehkih blazinastih stolih je sedela ga. kontrolorka Kolovratova, nje hčerka Dana, šestletna preparandka na učiteljsku v L. in mali Vlatko.

Gospa Kolovratova je bila obče znana kakor bogata, izobražena in čislana dama. —

Pogovarjali so se o modernih klobukih, o zadnjem misjonu, o vremenu in zopet o oblekah, deklah in dežju in blatu.

Samo se je o tem igral z malim Vlatkom. Teti Nakladovi ni ugojalo, da se Samo ne udeležuje njih pogovorov. Počakaj si je mislila teta zdaj ga vlovimo.

— Ali veš Samo, da Dana piše pesni.

— Tako, tedaj je pesnica — to je lepo, interesantno... Pri zadnji besedi se je spomnil na stavo — da mora govoriti kar misli: seveda, že zopet šopek solza in vzdihovanj bledolične gospice od 17 ali 18 let... odreže se Samo.

— No, ti že zopet zabavljaš, zavrne ga teta.

— Gospodična Dana piše kaj divne pesmi, hramin še oni zvezek, katerega ste mi gospa Kolovratova proti volji vaše hčerke dali v pregled. Samo ti jih moraš čitati?

— Moram pravite. Nehote vzel je je zvezek in prebiral začetkom v sredi in proti koncu, Dana ga gledala ter opazovaje pričakovala pohvale. —

— Zdaj pa povej tvojo sodbo sili ga teta.

— Tedaj naj povem svoje misli.

— Seveda, seveda! — Odkrito povedamo, to so nezreli poskusi skovani o luninem svitu, brez duha, jedra in oblike. — Dana sama vé, da je tako! — Utis obsodbe je bil uničevalen. Pesnica je vsa zarudela do ušes. Kolovratova stisnila je ustnici in pogledala v strop; teta je pa ostala z odprtimi usti in rokami.

— Samo, ti se zopet šališ! Gospa kontrolorka, nikar mu ne verujte, Fantu se pesmi dopadajo, le podražiti nas je hotel, saj veste kaj so študenti. Sama dobro poznam, kadar mu katera stvar ugaja, jo naprej očrni, da jo ni poznati.

— Ali teta, jaz moram vendar — Molči molči, kaj bodeš kritikoval, kar vem da ti ugaja, da ti mora dopasti. Saj še mene, ki sem že siva, ugajajo oni spomini, vzdih, želje; sploh same krasne sličice ljubečega srca; razumeš Samo. —

— Prosim Vas teta, vi ste me pozvala, naj pregledam pesmi, in naj izrečem svoje misli. Jaz sem storil to, in sem gotovega prepričanja, da bi Dana najbolje storila, da se v šoli uči gospodinstvo, hakor da pesnikuje; saj ni za to nič manj ljubeznjiva: ponoviti moram, ti poskusi se težko čitajo kakor se nerado pije neslano juho. —

No, to je bilo že preveč, gospa kontrolorka poskoči na noge: »Da ne bodem Vam v nadlego.« — Dana je tudi vstala in obrnila hrbet Samu. Gospa Nakladova je jecljaje prosila zamere. Tudi Samo je poskušal ublažiti burjo z opazko, da on ni.... Nebene besede več, te bodem že navčila drugo vedenje..., ti ostaneš takaj!

Teta je spremila gospe do vrat, ter se trudila tolažiti razburjeno znanko, češ današnja mladina je brez rešpekta... a stvari ni tako tragično vzeti...

Samo je stopal po sobi: slab začetek. Ali je bilo sploh, tako uničevalne kritike treba. Bil bi pesni pohvalil in Dana bi bila vesela, in gospa Kolovratova bi bila dala tiskati v knjigo hčerkine umotvore. Ali kako, to ne gré — prav sem storil. Dal sem besedo, da govorim kakor mislim in to sem zvršil. Zdaj pa naj se le jeze.

V tem stopi gospod Naklada v sobo, prime Samo za ramo. ter mu govori: Dobro, da te dobim samega. Želel sem s teboj govoriti predno se odločim, ker poznam tvoj odkriti značaj. —

— Gospod stric, kaj bi ne mogla pozneje, ravno kar sem... brani se Samo.

— Stvar je važna in nujna. Poslušaj, bili so ravnokar pri meni trije možje in me vprašali bi li kotel kandidirati za poslanca. Razumeš za državnega poslanca. — Predno se posvetujem, nisem moral dati odgovor. V par dneh se odločim. S tem sem jih pustil z doma. —

— Samo, kaj se tebi zdi... poslanstvo tudi nekaj velja, in pa čast, kaj ta velja. Odkrito povej mi tvoje misli, zahteva stric. —

— Ako res želite, zvedeti moje mnenje, moram gospod stric izreči da vi niste za poslanca!

— To je res odkrito, zavrne osup nen ujec. Nekaj vzrokov mi bodeš vendar naštel Samo. Zakaj bi Naklada ne bil zato. Pomisli, jaz imam dosti prijateljev in drugih znancev, ti vsi bi delovali za me, in ker so sami prišli, imajo gotovo boljše misli o meni, kakor ti. — Če je treba par tisočakov tudi lahko vržem med volilce, — so pobaha ujec.

— Gospod ujec, jaz imam o narodovem zastopstvu — o poslansvu druge misli. Bogastvo, in častihlepnost, ne dajo še sposobnosti poslanstvu. — To vam je najčastneje z veliko odgovornostjo spojena poverjenost, ki zahteva posebne spretnosti in izobraženje. In ravno zato, mislim da poslanstvo ni za vas. —

— Naštej mi vzroke, dokaži mi z tehtnejimi razlogi, da nisem zato, odvrne strogo gospod Naklada. —

— Uzroki! Ali pomislite ujec, kaj se vi sploh razumete o svetovni politiki, o državnem pravu, o šolstvu, o državnih financah, o zakonodaji o internacijonalnem državnem gospodarstvu. In o sto drugih važnih vprašanj, —

Res je dragi ujec, vi ste trgovec na deželi; dobro se razumete na les; razločujete tudi vse kavine vrste, poznate razna vina in petijote. Veste najbolje kako se sol meri in otrobi prodajajo. Alj vse to je nezadostno.

Vi kakor poslanec, bi sedeli tam v stolu in molčal; strah bi vas bilo, ko bi pokrovci ropotali, ko bi se poslanci klofali in v mes pa bi nemški volkovi divjali. —

Pravite, da vam ni mar za par tisočakov za to čast; ali denar ne dela še sposobnega moža za vsako stvar in slednič, kupljeno poslanstvo ne daje zadoščenja značajnemu možu. — Nezamerite ujec, malo je sposobnih poslancev, in vi tudi niste za to.

Gospod Naklada je bil po tej pridigi tako presenečen, da ni mogel takoj k sebi.

— Pojdi, pojdi Samo, ti vse črno vidiš; ne misli vendar da sem na glavo padel.

— O prosim, jaz nisem tega trdil, se brani Samo: Vem da ste pošten mož, ali v mojih očeh niste še za poslanca, — ne rečem da ni na Dunaju slabših od vas, a ravno zato, gremo rakovo pot. — No, gospod ujee, vi ste hoteli slišati mojo odkrito misel o tem; zdaj jo imate, pa brez zamere. —

Naklada koraka po sobi ter stopi k oknu, obriše si pot s čela. »Ti nisi pri čisti pameti, ali si največji predrzneš, ali ne, to nisi — saj si bil vedno tako pameten dečko. — Samo poglej mi v oko, ti si ali iz sebe ali si bolan.

— Tako ujec, ker sem govoril resnico, čisto resnico po svojem prepričanju sem surovež ali celo norec! —

— Samo, dovolj imam tvojih besed, pojdi mi spred oči, nočem te viditi dokler se ne spametiš. Pojdi v tvojo sobo. — Te besede je gospod Naklada bolj bruhal iz sebe, kakor govoril. — Moral je biti silno razžaljen. —

— Ujec, žal mi je, ali — kaj ali, — Takoj se me spravi preč! Samo vzame klobuk in odide. —

Naklada je pa sam vedno hitre stopal po sobi, in tem gosteje korake, ko je delal, tem bolj mu je silila kri v glavo in mu žolc v jetrah napenjala. —

»Ali ste slišali. Čakaj, zdaj si me šele segrel, če nisem bil prej prav odločen, hočem zdaj po sili biti poslanec. Državni poslanec; na Dunaju se bodem to jesen sprehajal. Jaz pokažem temu študentu, kaj zamore še Naklada, kadar kaj resnega hoče. —

Gospa Nakladova odpre vrata na stežaj: Kaj pa imaš, vsa hiša se trese! Stopi bliže. Kako pa izgledaš! Mož jo pomeri: Jaz bi hotel, da si sama pogledaš v ogledalu kako si prepadena in uzburjena. »Ali je morda čudo, da bi ti vedel kaj nam je ravnokar Samo nakadil.« — Kaj Samo, praviš, torej se ne motim, kaj je bilo povej!

Na to je pričela gospa Nakladova na drobno in tančno razkladati o pohodu gospe Kotrolorke in o Samovi uničevalni kritiki o Danovih pesnih. — Da bi ti slišal, kako jo je razžalil. Ali je Dano pripeljala le tako seboj, dobro vem da jo je imela resne namene z našim fantom, Le pomisli kaj bi to veljalo za našo — siroto, — pomiluje Nakladova.

Čuješ žena, če je pa tudi to vse res, kar si mi povedala, potem ni več dvombe, da se Samu v glavi meša. Norec je, norec. Oh, zdaj sem gotov. — Ne stoj ga denes poslati domu. — Kaj domu? V norišnico ga pošljem. Zdaj poslušaj kaj pa je z menoj delal. Videla si one tri može ki so mi ponudili poslanstvo. No, ravno prav! Samo je bil nekdanj pameten dečko, predno jim dan odgovor, se posvetujem še ž njim.

Na prijazni posvet, mi začne razpravljati o poslanstvu, o teh možeh, o časti, o naslovih, o križcih. In da jaz nisem za drugo kakor za sol tehtati in žeblje šteti, k večem za les, kavo in krömpir prodajati. — Tako je razkladal svoji polovici Samovo modrost, ter vsako toliko močno zapihal v nosno ruto.

Žena vsa prestrašena začne: Da, dragi zdaj vidim tudi jaz, da je fant bolan. Oh kaj bode še ž njim. —

— Nikar ne skrbi, takoj pošljem po zdravnika, dr, Skušo, naj ga preišče.

Rečeno storjeno. Hlapec je v galopu pripeljal zdravnika. Zaprli so se v sobo, in držali tajno konferenco. — Zdaj gospod Naklada, zdaj zopet ona, sta zdravniku razkladala o nekem bledenju, o nerazumljivem modrovanju ter o nekej trmasti ideji, ki fantu ne da miru.

— Kaj hočejo gospod dohtar. Samo tiči vedno v tistih kljukastih paragrafi. — Gospod zdravnik, prime ga Naklada za roko, pojdite sam in preiščite ga, potem se določi kam ž njim.

Dr. Skuša je šel k Samu, ter čez pol ure ves iz sebe vračal od bolnika. — Zdravnik naslonivši se na palico, popravi si razkuštrane lasi, ter maja z glavo.

Naklada se spogledata — kaj to pomeni. — Zdravnik prične:

— Res je, Samo se nahaja v anormalnem stanju. Že sprejel me je na nenavaden način, smejal se je, da me je bilo kar strah. Ravno tako kakor na duhu bolni. — Začel je o našej zdravniški sposobnosti klatiti: da smo zdravniki šušmarji, no ne vsi, — da smo sami vzrok če toliko otrok umre, če toliko mladih možkih in ženskih pogine. Da je tisti zdravnik najbolji, ki je največ ljudi na oni svet poslal; da lečimo ljudi s samimi strupovi, da imamo že toliko modernih zdravil, da sami ne vemo, katero bolniku pripisati. — In kaj vem še vsega kaj... Ko sem ga uprašal: kako da se počuti, če mu v sencih žila močnije bije, ali ga sploh okoli čela kaj oklepa, — začel se je na vse grlo smejati in mi je rekel: Gospod zdravnik jaz sem popolnoma zdrav. Ako se res razumete na umobolne, pogledajte v to oko. Je li mogoče da ste, vsi tako slepi. — In res moram reči zatrdi dr. Poskuša, fant sicer prav pametno govori. To sem tudi jaz opazil reče Naklada. —

Po mojem mnenju zaključuje zdravnik, Samo ima fiksno idejo. To se pravi, on govori o vsem prav pametno in jasno do neke točke; tu pa kar preskoči in konec je satiričen posmeh. — Tak bolnik ima slabost, da hoče vedeti več kakor vsi, in vrh vsemu še trdi, da je to gola resnica. —

Gospod doktor, če ima fant fiksno idejo, vendar upam, da ni še zgubil pamet, seže vsa preplešena Nakladova v govor.

— Jaz bi vam svetoval nadaljuje dr. Skuša, da ga daste v kakšno norišnico. V. G. n. pr, ima moj kolega Sinica, zasebno zdravilišče za umobolne. — On je specialist neumnih, in onih ki aspirirajo na to.

— Tedaj ga pošljemo tja, samo ne vem kako bi ga pripravil, da nam ne vbeži, pravi Naklada. —

Dr. Skuša meni, da bi bilo še najbolje, da mu sam rahlo dopoveste. Ni se vam bati, če bi tudi zopet zajahal svojo fiksno idejo. Ako vam drago, se odpeljem takoj k kolegu Senici, da pripravimo prostor, ponudi se zdravnik. Hvala vam gospod zdravnik, vi ste res vljudni! — Dr. Suša odide.

Sama pokličejo v doljno sobo in gospod Naklada prične prav očetovski: Ljubi Samo, ti ni si zdrav. »Kaj nezdrav, popolnoma vam rečem« — Dovolj Samo: preveš si se učil, pretegnil mlade živce: tvoj duh je truden. — »Lepo vas prosim ugovarja Samo, to mi je rekel dr. Skuša, to vam je nevednež da ni enakih.« — Pusti si dopovedati Samo, ti si razburjen, to kaže tudi tvoje čudno postopanje z našim zdravnikom. Ti dragi, potrebuješ mir in dobro postrežbo prepričeval ga je ujec. Vže se je hotel Samo na novi naskok, naj energičneje braniti. koga ujec prime za roko: Udaj se, še danes te peljem k dr. Senici, da boš pri njem nekaj dnij. —

— Stric ali se šalite. Kaj jaz naj grem v norišnico, ali hočete res zdravega človeka znoreti. — Ker sem govoril, kar sem mislil, v plačilo naj grem med nore. Ujec in vi hočete celo kandidirati za državnega poslanca. —

Za Boga, zdaj je že zašel v svojo fiksno idejo, zaupije teta, ki je ves ta prizor opazovala. —

— Vidiš ljubi Samo, zdaj vidim da ima dr. Skuša prav. Še drevi bodeš spal pri Senici, zatrdi Naklada. — Jaz imam pravico, ker sem tvoj varuh.

— Zdaj nehajo pa vsi špasi, Samo si prime za glavo; zdaj pleše že resna igra z menoj. — V tem se odpró duri in Boris z uro v rokah na vhodu zaupije. »Samo, tri ura je odbila, kako je šlo?

Vsi obstanejo. Samo, teče k prijatelju: Ravuo prav, da si prišel prijatelj, par ur pozneje bi me našel v norišnici. — Boris, zgubil sem stavo, a nikdar nisem mislil, da človek, ki bi vselej hotel govoriti resnico, da ga pošljejo tako hitro med norce. —

Boris pojasni gospodu Nakladu o stavi »za uro resnice.« — Vsi so se odahnili. — Ko se je vrnil dr. Skuša, ter čul poročilo, da je vse v redu, našel je vso družino v vrtu. »Za takrat ga ne damo.« V kazen pa, bode moral Samo agitirati za moj državnozborski mandat, reče gospod Naklada. —

S. N.

Kos ima devet dežel.

Iz Munskega polja.

Črni kos 'ma — devet dežel
Prva dežela — je javorova
Druga dežela — je brezova,
Tretja dežela — jošova,
Četrta dežela — je verbova.
Peta dežela — je leskova,
Sešta dežela — je borova,
Sedma dežela — je hrastova,
Osma dežela — je bukova,
Deveta dežela — je lipova,
V deveti deželi — 'ma grade tri,
Vsaka ljuba — 'ma sine tri,
Vsakši sinek — 'ma suknje tri,
Vsakša suknja — 'ma žepe tri,
Vsakšen žep — 'ma zlate tri!

Močna družina. Kancelist: Kako močna je vaša družina?

Kmet: Kadar smo zložni jaz i mojih šest fantov, premagamo celo vas.

×

Doktor zdravilstva predstavi svojim učencem bolno ženo:

»Gospodje, tu imate krasni izgled žene bolne na žlezah. Vidite ta debel nos, ta napihan obraz, krmižljave oči...

Žena razdražena: No, veste kaj gospod dohtar, tudi vi niste z Vašim vijolčastim nosom bogve kako lep.

×

Gospa, stopivši v kuhinjo, vidi hišino, ki je poljubila gospodarja: Lenčka, to ti povem, da moje delo ni treba da ti opravljaš.

×

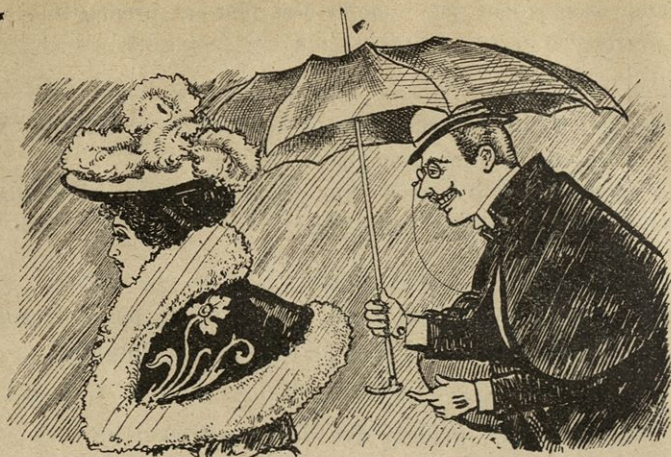
Na svete tri kralje prideta dva dečka peti pod hišo.

Gospodar: Kako morate peti za tri, ko sta samo dva.

Slovenske neveste bodo o novem stoletju nosile samo take pletene »slovanske nogavice«.

On jo gleda, **ona** ga špega. Kdo snubi? Ali on njo, ali ona njega?

Rudolf: Ali ni škoda za tak lep klobuček, da bi se zmočil, kar zaljubljen sem vanj. Dovolite, smem li ponuditi svoj dežnik. —

Ona: Komu naj velja ponudba, ali meni ali mojemu klobuku?

Mirovni sodnik: Na predvečer srebrne poroke se mislita ločiti. Gospa Zavijavka, pomislite vendar!

Zavijavka: Ne in ne, moža, ki ga nisem mogla v 25. letih naučiti plesti ženske nogovice, ga ne maram več! —

Poezija o bankovcih.

Blagajnik neke banke je nabral zbirko izrekov na bankovcih.

Marsikdo želi jih na tisoče.

Jaz sem zadovoljen s polovico, če mogoče.

Na svidenje!

Izred oči zapeljivi mamon!

Prelepo bi bilo, ko bi jih bil polen žep

Slovo je težko.

Zbogom pa se zopet vrni. —

Vrni se, a pripelji še tisoč bratcev seboj,

Kedaj se zopet vidimo?

Komaj danes sem te dobil

A že te na večer pri igri zgubil.

Prosjak : Prosim milostljiva, ne bi imeli par starih hlač od gosp. dohtarja.

Ona : Jaz sem sama dohtarca, želite moje!

— Ali si slišal, da je ščedenski dohtar hotel po vsej sili iti med Angleže v Afriko.

— Zakaj pa ravno med Angleže in ne med Buree?

— Ali si matast, Angleži so bogati, naš dohtar pa še ni. — Fant pa ima korajžo.

— Korajžo že, pa tudi smolo!

Deklica točajka toži tri junake.

(Kajkavska.)

Točila sem ruso vince,
Vince pili tri junaci,
Nesu šteli plačuvati.
»Ja vas idem k sucu tužit«.
»Dobro jutro, gospon sudac!«
»Bog daj, bog daj mâ devojka.«
»Ja vam nosim jednu tužbu«.
»Kakvu tužbu, mâ devojka?«
»Točila sem ruso vince,
Vince pili tri junaci,
Nesu šteli plačevati.«
»Jel je poznaš, mâ devojka?«
»Poznam, poznam, gospon sudec :
Jeden ima črlen menten,
Drugi ima žute čizme,
Tretji ima kunu kapu«.
»Koj ti ima črlen menten,
On ti bude mladoženja ;
Koj ti ima žute čizme,
On ti bude deverina,
Koj ti ima kunu kapu,
On ti bude starešina«.

×

Mož : Kaj misliš ?

Žena : Jaz prav nič.

Mož : Saj vem, da morem sam za vse misliti.

×

Zemljemerec : Gospica, dovolite, da zblížamo naše ustnico za milimeter razdalje. —

×

V gledišču : Sem plačal krono, smem tudi jaz kaj videti. —

Gospa, ki pred njim sedi : Jaz sem pa dala za klobuk deset kron, tudi on je vreden, da ga ljudje videjo.

—

Pregovor : Kovačeva kobila in čevljarjeva žena ste vedno — bosi.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

008155 8

00000383954

